

Päätös

Nro 166/2019

Dnro ESAVI/9666/2018

Annettu julkipanon jälkeen

26.4.2019

ASIA

Selkosaaren kallioalueen maa-aineslupa, kallion louhinnan, louheen murskauksen sekä maa- ja kiviainesten ja betonijätteen käsittelyn ympäristölupa, Lahti ja Orimattila

LUVAN HAKIJA

Pärhä Oy
Sepänjoentie 125 A
16330 HEINÄMAA
Y-tunnus: 0756157-2
TOL: 08120, 38320

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Lupaa haetaan kalliokiviaineksen ottamiseen louhimalla sekä alueelta louhitun kiviaineksen ja muualta tuotavan betonijätteen sekä maa- ja kiviaineksen murskaukseen ja käsittelyyn hankealueella. Lisäksi haetaan lupaa betonijätteen maarakennushyötykäyttöön alueella. Lupaa haetaan yhteensä 656 000 m³ kiviaineksen ottamiseen 15 vuoden aikana.

Hankealue (8 ha) sijaitsee valtaosaltaan Lahden kaupungin (aiemmin Nastolan kunnan) alueella kiinteistöllä 560-404-12-88 (Knuuttila) ja vähäiseltä osin Orimattilan kaupungin alueeseen kuuluvalla kiinteistöllä 560-895-2-41 (Valtatie 12).

Louhittava kallioalue sijaitsee noin kilometrin etäisyydellä Nastolan Rakokiven taajamasta, sen eteläpuolella, Lahti-Kouvola -radan ja valtatie 12 välisellä alueella.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 25.5.2018.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain 4 §

Ympäristönsuojelulain 27 § ja liitteen 1 taulukon 2 kohdat 7 c), 7 e) ja 13 f)

Ympäristönsuojelulain 47a § (yhteiskäsittely)

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Etelä-Suomen aluehallintovirasto ympäristönsuojelulain 34 §:n, maa-aineslain 4a §:n sekä valtioneuvoston ympäristönsuojelusta antaman asetuksen 2 §:n 2 momentin kohtien 6 a), 6 b) ja 12 b) perusteella.

TOIMINTAA KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA SUOSTUMUKSET SEKÄ ALUEEN KAAVOITUS

Luvat ja vireillä olleet hakemukset

- Alueelle on voimassa Orimattilan kaupungin teknisen lautakunnan 1.9.2005 (§ 134) myöntämä maa-aineslupa 300 000 k-m³:n kalliokiviaineksen ottoon (5 ha:n alalta) Orimattilasta Knuuttilan tilalta RN:o 12:67.
- Orimattilan kaupungin tekninen lautakunta on 13.5.2008 (§ 96) muuttanut em. ottamislupaa siten, että ottomäärää on lisätty 100 000 m³:llä eli yhteensä 400 000:een kasvattamalla ottamissyvyyttä noin 3 metrillä (jolloin ottamistaso vaihtelee +112,5 m...+114 m) ja jatkamalla ottamisaikaa niin, että se päättyy 2.9.2020.
- Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 16.10.2017 (päätos nro 196/2017/1) myöntänyt Pärhä Oy:lle ympäristöluvan betonimurskeen hyödyntämiseen tierakenteessa Lahden ja Orimattilan kaupungeissa kiinteistöillä 560-404-12-88, 560-401-11-101 ja 560-874-3-1, eli suunnitellulle kalliokiviaineksen ottamisalueelle vievän ns. Knuuttilantien rakentamisessa.
- Pärhä Oy jätti 24.4.2017 Lahden kaupungin ympäristölupaviranomaiselle maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen Selkosaaren kallioaluetta koskien. Hakemus oli suurelta osin samansisältöinen kuin nyt vireillä oleva hakemus. (Louhintamäärä ja alueen pinta-ala olivat jonkin verran suuremmat kuin nyt.) Havaittuaan hankkeen sijaitsevan hakemuksen täydennyksen jälkeen kahden kunnan alueella kunnan viranomainen kehotti hakijaa laittamaan hakemuksen vireille aluehallintovirastossa.

Suostumus

AA on antanut Pärhä Oy:lle kirjallisen suostumuksensa hakemuksen tarkoittamalle toiminnalle omistamallaan kiinteistöllä Knuuttila 560-404-12-88, samoin yksityistien rakentamiseen ja betonimurskeen hyödyntämiseen siinä.

Alueen kaavoitus

Alueella on maakuntavaltuuston 2.12.2016 hyväksymä Päijät-Hämeen maakuntakaava, jossa hakemusalue on merkitty teollisuus- ja varastoalueeksi. Edellisessä maakuntakaavassa alue oli merkitty teollisuusalueeksi.

Alueella ei ole voimassa olevia yleis- tai asemakaavoja. Alue sisällytetään v. 2017 alkaneeseen Lahden kaupungin yleiskaavatyöhön.

Alue rajautuu Uudenkylän osayleiskaava-alueeseen, joka alkaa alueen itärajalta. Kaava on hyväksymisvaiheessa. Kaavassa ottamisalueen itäpuoli on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M), jonka sisälle hakemusalueen lähelle on merkitty myös uusi teollisuusalue (TY, teollisuuslaue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia). Lähellä oleva Piiankallion alue on merkitty luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo-3). Junaradan vieressä on myös merkinnät ss (Salpausselkä; maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon reunamuodostuman merkitys maiseman, geologian, pohjaveden ym. kannalta) sekä sm/7 (kipinäaita; osia muinaismuistolain rauhoittamasta kiinteästä muinaisjäännöksestä).

TOIMINNAN SIJAINNIN PAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Alue sijaitsee Nastolan Rakokiven taajaman eteläpuolella Lahti-Kouvola radan ja valtatie 12 välillä noin 500 metrin levyisellä metsäkaistaleella. Alueella on paikoin avokalliota, muutoin kallion päällä on ohut maakerros. GTK:n kallioperäkartan mukaan alueen kiviaines on biotiittia ja paragneissia. Alueen puusto on mäntyvaltaista ja iältään varttunutta. Ottamisalueella on paikallisia, muttei laajempia maisema-arvoja eikä maa-aineslain tarkoittamaa kaunista maisemakuvaa.

Alueen halki menee metsäautotie, joka ylittää valtatie 12 siltana.

Aluskasvillisuus on pääosin sammalta, kanervikkoa, puolukkaa ja mustikkaa, avokallioalueilla tavataan myös jäkälää. Kallion reunamilla on selvästi kosteampia kasvupaikkoja.

Lähiympäristö on runsaspuustoista ja alueella on paljon korkeuseroja. Esimeriksi koillispuolella oleva Piiankallio/Uusiharju kohoaa tasolle +125...134 m.

Alueen ympäristössä lähinnä lännen, pohjoisen ja idän suunnalla on asutusta. Lähin yksittäinen asunto sijaitsee Ullankankaantiellä teollisuusalueella noin 400 metrin etäisyydellä ottamisalueen rajalta. Luoteispuolella Selkotiellä on muutama omakotitalo runsaan puolen kilometrin päässä junaradan vieressä.

Pintavedet Alueen poikki kulkee etelä-pohjoissuunnassa valuma-alueiden vedenjakaja, josta pintavedet jakautuvat lännen ja idän suuntaan. Kallioaluetta ympäröi sekä länsi- että itäpuolella suoalueet, joille alueen vedet kulkeutuvat. Länsipuolen suon vedet laskevat etelään Kosenojaan ja edelleen Sepänjokeen. Alue kuuluu Haltionjoen-Köylinjoen valuma-alueeseen. Itäpuolen suon vedet laskevat idän/kaakon suuntaan Hiirenojaan ja edelleen Kuivannonjokeen, joka laskee Mustjokeen. Alue kuuluu Lanskinjoen valuma-alueeseen.

Länsipuolen suo on ojitettu ja ojien vesipinta on selvästi alempana kuin suon pinta. Valtatien 12 alittavan rummun mitoitus riittää reilun 50 ha:n kuivatusvesien johtamiseen. Tämä riittää hyvin kuivatettavan alueen vesien johtamiseen. Alueelle ei normitilanteessa pitäisi muodostua lammikoita.

Myös idän puolella oleva suoalue on ojitettu, mutta siellä vesipinta on lähempänä suonpintaa (noin 112 m).

Pohjavedet

Hankealue ei ole luokiteltua pohjavesialuetta. Lähin pohjavesialue on noin 60 metrin etäisyydellä ottamisalueen pohjoiskärjestä. Pohjavesialue on kaksiosainen I luokan pohjavesialue Nastonharju-Uusikylä (0453252 A ja 0453252 B). Läntinen A-osa on lähempänä ottoaluetta. Pohjavesi virtaa pohjavesialueella lännen/luoteen suuntaan. Pohjavesipinta on pohjavesialueen itäosassa noin tasolla 120...121 m. Pohjavesiesiintymä on antikliininen eli ympäristöön purkava.

Lähimpien asukkaiden talousvedenhankintaa ei ole selvitetty tarkemmin, koska lähimmät asuinrakennukset ovat vähintään puolen kilometrin päässä louhinta-alueelta. Radan pohjoispuolen kiinteistöt puolestaan ovat kunnallisen vesijohtoverkon alueella.

Luonto- ja maisemaselvitysten tulokset

Hakemusalueesta on teetetty luonto- ja maisematietoselvitys Luontoselvitys Metsäsellä (10.4.2017), lisäksi täydentävä metsokartoitus (19.4.2017) ja varsinainen luontoselvitys (17.7.2017).

Selvitysten perusteella hankealue sijoittuu eteläisen rantamaan ja itäisen Järvi-Suomen rajalle. Alue ei sijaitse valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaaksi määritellyllä maisema-alueella. Eteläosaltaan alue rajautuu kallioleikkauksilla valtatiehen 12. Alueella ei ole myöskään merkittävää paikallista maisema-arvoa, koska alueen keskeisin kallioalue on jo halkaistu kallioleikkauksella. Alueella on kolme yksittäistä siirtolohkareta, joista kaksi on merkitty peruskartalle.

Metsätaloussuunnitelmassa kitumaaksi rajattua kalliokohdetta voidaan pitää paikallisesti arvokkaana luontokohteena (monipuolinen jäkäläyhteisö, kalliopaljastumia, iäkkäitä mäntyjä ja lahopuita, metson jätöksiä), mutta sen arvoa heikentää vieressä kulkeva ura.

Hankealue ei sijaitse maakuntakaavan selvitysten perusteella valtakunnallisesti, kansallisesti tai maakunnallisesti arvokkaaksi luokitellulla harjualueella. Kohde on osittain paikallisesti arvokkaaksi luokitellulla harjualueella, osittain sen ulkopuolella. Arvokkaat harjualueet sijaitsevat lähimmillään yli 3 km:n etäisyydellä. Maakunnallinen ekologinen yhteys kulkee hankealueen itäpuolella reilun 600 metrin päästä pohjois-eteläsuuntaisena.

Lähin luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (metsälain 10 §:n tarkoittama) on Piiankallio, joka sijaitsee lähimmillään noin 120 metrin etäisyydellä hankealueen koillispuolella. Lähin muinaisjäännös, Huhmarmäen Struven ketjun piste, sijaitsee noin 700 metrin etäisyydellä kaakossa.

Lähin luonnonsuojelulain mukainen kohde on Rauhaniemen ja Puukkolan saaren luonnonsuojelualue, joka sijaitsee noin 2,3 km:n etäisyydellä luoteessa.

Havaituista muutamista metson jätöksistä huolimatta alueella ei havaittu metsoja eikä alueella todennäköisesti sijaitse aktiivista metson soidinaluetta. Alueella tavattiin töyhtötiainen ja punatulkku. Hirven papanoita alueelta löydettiin niin ikään.

Alueella ei ole liito-oravalle soveliaista elinympäristöä. Todennäköisesti alueella tavataan yleisimpiä lepakkolajejamme saalistamassa, mutta päiväpiloksi soveltuvia rakennuksia tai erityisiä kolopuukeskittyymiä ei ole.

Hankealueelta ei löydetty erityisiä biologisia arvoja eikä havaintoja tiukasti suojeltujen luontodirektiivin liitteen IV a) lajeista.

OTTAMISTOIMINTA

Ottaminen tähtää siihen, että alue voidaan ottaa maakuntakaavan mukaiseen käyttöön teollisuus- ja varastoalueeksi. Koko alueen (ottamisalueen) pinta-ala on 8 ha. Kaivu- eli louhinta-alueen pinta-ala on 7,81 ha.

Ympäröivät alueet ovat metsätalousskäytössä lukuunottamatta eteläosaa, joka rajautuu valtatiehen. Etelärajalla ottaminen ulotetaan valtatieen laitaan asti. Louhintaa tehdään lähimmillään noin 5–10 metrin etäisyydellä tiestä. Kiinteistön itärajalle jätetään 30 metrin suojavyöhyke louhinta-alueesta.

Pohjoisessa ottamisalue rajautuu lähimmillään 400 m:n etäisyydelle lähimmästä asumiseen käytettävästä rakennuksesta. Ottamisalue on samalla noin 60 m:n etäisyydellä pohjavesialueen rajasta. Kaivualue alkaa noin 70 m:n päästä pohjavesialueen rajasta (210 m pohjaveden muodostumisalueen rajasta).

Ottamis- ja kaivualueen reunalle, tarvittaville alueille (varsinkin pohjoiskoillisreunalle ja siltapenkereelle) rakennetaan putoamissuojat. Sillan ympärille jätetään 15 m:n suojavyöhyke.

Tarkoitus on ottaa 656 000 m³ maa-aineksia (irtomaakerros noin 16 000 m³ ja kalliokiviainesta noin 640 000 m³) 15 vuoden aikana eli keskimäärin 43 700 m³ vuodessa. Otettava kerrospaksuus on enimmillään 16 m.

Ottaminen aloitetaan alueen lounaisosasta alueelle rakennettavan tien lähistöltä ja tehdään samalla varastoaluetta. Maa-ainekset otetaan alimmiin tasoon +113,5 m asti alueen lounaiskulmassa. Seuraavaksi ottamista

jatketaan länsireunalla pohjoisen suuntaan. Loppuvaiheessa otetaan alueen itä-kaakkoisreuna. Pohjataso nousee kohti pohjoista ja itää.

Kalliokiviaines louhitaan poraamalla ja räjäyttämällä 1–5 kertaa vuodessa. Räjäytystyön tekee räjäytystöihin erikoistunut urakoitsija. Louhe kuormataan kaivinkoneella tai pyöräkuormaajalla.

Pintavesien hallinta

Louhinnan pohjataso kallistetaan koko alueelta kohti lounasta. Tällä varmistetaan louhinta-alueen kuivatus koko louhinnan ajan. Alueen vedet johdetaan lounaiskulmauksessa olevan tasaus-/laskeutusaltaan kautta länsipuolella olevalle suoalueelle ja sen suo-ojiin. Allas mitoitetaan riittäväksi koko alueen vesien johtamiseen. Altaasta tehdään 1–1,5 m syvä.

Suoalueen ja louhinta-alueen väliin jää tasolla +115...116 m oleva maastokannas, joka estää veden virtauksen alueelle muualta kuin purkuputken kautta. Valtatien 12 länsipuolella alittavan ojarummun vesijuoksu on tasolla +112,78 m. Rummun halkaisija on 800 mm. Laskelmien mukaan rumpu riittää johtamaan huippuvirtaamien mukaiset vedet. Ojien vedenpinnan nousu on virtaamahuippujen aikana luokkaa 0,6 m. Tällöin vesi voi lyhytaikaisesti nousta tasolle +113,60 m.

Loppumuotoilu

Kallioseinämät jätetään jyräksi noin 7:1 kaltevuuteen. Tarvittaville alueille tehdään suoja-aita siten, ettei jyrkänteen reunalle voi päästä kiipeämättä aidan yli. Alueen länsireunalla pohjaa ja kallioseinämää muotoillaan puh-tailla ylijäämä- tai pintamailla, jotta saadaan sopiva luiskakaltevuus, noin 1:1 tai 1:3. Jos ylijäämä- tai pintamaita on käytettävissä, voidaan kallioseiniä haluttaessa loiventaa. Loiventaminen kuitenkin vähentää teollisuuskäyttöön suunnitellun pohjan alaa, joten putoamissuojaus on ensisijainen vaihtoehto.

Sillalle nousevan tiepenkereen täyttöluiskat loivennetaan ylijäämämailla noin kaltevuuteen 1:2 ja verhoillaan humuksisella pintamaalla. Kasvillisuus saa muodostua luontaisesti.

Alueen jatkokäytöksi on suunniteltu teollisuuskäyttöä ja siten alueelle syntyvä tasainen tai hieman viettävä kenttäpohja jätetään murskepintaiseksi (alle jää kalliota). Pohjamaa on näin kantavaa ja mahdollistaa vaativaakin rakentamista.

KAIVANNAISJÄTTEIDEN KÄSITTELY

Alueella muodostuu kaivannaisjätteitä, pilaantumattomia ei-pysyviä maa-aineksia, joita kaikkia ei tarvita alueen maisemointiin. Osa voidaan käyttää esim. mullan raaka-aineena.

Pintamaata läjitetään noin 3...6 m korkeaksi aumaksi ja kasataan alueille, joilla niistä on melusuojauksen kannalta hyötyä. Kaivannaisjätteen varastoinnin ympäristövaikutukset ovat vähäiset. Kasaan muodostuu kasvillisuuspeite, joka ehkäisee eroosiota. Vaikutukset alapuoliseen maahan ovat vähäiset. Pintamaakasojen alustava sijainti on ottoalueen länsilaidalla.

Kaivannaisjätteen laji	Arvio kokonaismäärästä m ³ ktr	Käsittely/hyödyntäminen
pintamaa	19 000	kasataan meluvalliksi ja hyödynnetään myöhemmin maisemointiin; ylimäärä toimitetaan mullan raaka-aineena pois alueelta
kannot ja hakkuutähteet	1 000	pienpuusto käsitellään yhdessä pintamaan kanssa; suuremmat käyt. esim. energiapuuna
yhteensä	20 000	

JALOSTUS- JA TUKITOIMINNAT

Tukitoiminta-alue

Alustavan suunnitelman mukaan tukitoiminta-alue rakennetaan ottamisalueen lounaisosaan. Alueen maapohja suojataan tiiviillä materiaalilla (esim. 1,5–2,0 mm paksulla HDPE-muovikalvolla. Tiivistysrakenne suojataan sen alle ja päälle levitettävillä 10 cm paksuilla suojahiekkakerroksilla sekä vähintään 40 cm paksulla kantavalla murskekerroksella. Rakenne muotoillaan allasmaiseksi, jolloin mahdollinen öljyvaluma ei pääse leviämään ympäristöön. HDPE-kalvo estää öljyn tai vesiöljyseoksen valumasta rakenteen läpi. Mahdollisen vahinkotapauksen jälkeen suojatulta alueelta poistetaan öljyinen maa kulkeutumisen estämiseksi. Jos alueelle kertyy saateisena aikana haitallisessa määrin vettä, puhdas vesi pumpataan pois.

Työkoneet tankataan tukitoiminta-alueella. Tankkaus tapahtuu joko alueella säilytettävästä polttoainesäiliöstä tai alueella käyvästä säiliöautosta suoraan. Alueella varastoitava polttoaine säilytetään ylitäytön estävällä laitteella varustetuissa kaksoisvaippasäiliöissä (varastointimäärä enimmillään 9 000 l). Alueelle varataan öljynimeytysaineita.

Rikotus

Louhinnan jälkeen murskauslaitteelle liian suuret kivet rikotaan pienemmiksi ennen murskausta. Rikotus tehdään yleensä hydraulisilla iskupalkki-vasaroilla, jotka on liitetty kaivinkoneiden tai traktorikaivureiden puomeihin. Iskuenergia tuotetaan koneen hydraulipumpulla. Rikotus tehdään yleensä pohjatasolla. Rikotusmäärä pyritään minimoimaan suunnittelemalla räjäytys sopivaksi.

Murskaus

Murskauslaitos on hakijan oma tai ulkopuolisen urakoitsijan ja se tuodaan alueelle yleensä vain murskausjakson ajaksi. Alueella käytetään polttomootorikäyttöistä siirrettävää murskauslaitosta tai käyttöenergia tuotetaan aggregaatilla. 2-vaiheinen murskauslaitos koostuu esi- ja jälkimurskaimesta, kuljettimista ja seuloista, 3-vaiheisessa on lisäksi myös välimurskain.

Laitoksen kokoonpano vaihtelee urakoitsijan kulloisenkin laitteiston mukaan. Ympäristövaikutuksissa ei ole oleellisia eroja. Pölyn haitallista

leviämistä ympäristöön vähennetään koteloinnilla, kastelemalla tai tuuli- ja leviämisesteillä. Pölynsidontaan voidaan käyttää vettä. Kun murskausta tehdään alle 500 m:n etäisyydellä lähimmästä oleskeluun tarkoitettusta pihalle-alueesta, pölyn joutumista ympäristöön estetään kastelemalla tai koteloinnilla päästölähteet kattavasti.

Murskauslaitoksen polttoainetankin alla on kiinteä valuma-allas. Tankkauksen ajaksi maaperä suojataan tiiviillä liikuteltavalla kalvolla. Tankkaus tapahtuu imutekniikalla.

Seulonta Kiviaines voidaan seuloa eri jakeisiin ja poistaa hienoaines. Materiaali kuljetetaan pyöräkuormaajalla tai kaivinkoneella seulonta-asemalle. Seulonnassa aines erotellaan 2–6 erikokoiseksi tuotteeksi. Kuljetin kasaa lopputuotteet raekooltaan erilaisiin kasoihin. Pölyn leviäminen ympäristöön estetään tarvittaessa kastelulla ja suojaamalla seulastot ja muut huomattavat pölylähteet peittein tai koteloinnein.

Seulonta tehdään polttoainekäyttöisellä seulontalaitoksella. Polttoaine tankataan käyttöpäivinä. Maaperä suojataan tankkauksen ajaksi tiiviillä liikuteltavalla kalvolla.

VARASTOINTITOIMINTA

Irrotettu louhe siirretään tavallisesti suoraan murskaimelle. Louheen pidentämisajasta varastointia pyritään välttämään. Valmiit tuotteet varastoidaan louhintaluonon pohjatasolle eri tuotteiden varastokasoihin, joiden korkeus on keskimäärin 4...8 m.

Alueelle voidaan tuoda puhdasta ylijäämämaata ja kiveä paitsi maisemointia varten myös jalostamistarkoituksessa. Muualta tuotua kiviainesta murskataan ja käsitellään samalla tavoin kuin alueelta louhittua ainesta. Alueella otetaan vastaan myös jätebetonia, joka murskataan ja josta erotellaan mahdolliset raudat. Betoni murskataan Mara-asetuksen mukaiseen alle 90 mm:n palakokoon.

Murskausta odottava ja murskattu materiaali varastoidaan kasoilla. Erotellut raudat varastoidaan erikseen ja toimitetaan ajoittain metallin vastaanottopaikkaan.

Raaka-aine	Kulutus t/vuosi		Varastointipaikka
	keskimäärin	maksimi	
alueella tuotettava kiviaines	115 000	210 000	ei välivarastoa, louhitaan alueelta
muualta tuotava kiviaines	1 000	20 000	varastokenttä tai murskausalue
betonijäte	2 000	10 000	varastokenttä tai murskausalue
vesi	100	300	säiliökontti, laskeutusallas
räjähdysaineet	40	75	tuodaan suoraan käyttöön
kevyt polttoöljy	90	170	säiliö tukitoiminta-alueella tai säiliöautolla suoraan tankkiin
voitelu- ja hydraulikaöljy	0,8	1,5	ei varastoida alueella

Arvioitu vuosituotanto on 116 000 t mursketta ja sepeliä (maksimi 230 000 t/a) ja 2 000 t betonimursketta (maksimi 10 000 t).

LIIKENNEJÄRJESTELYT

Alueelle kuljetaan Pitkätieltä, josta tehdään VT:n 12 pohjoispuolelle, kohti ottamisalueen lounaisreunaa kulkeva tieyhteys, joka on nimetty Knuuttilan yksityistieksi. Rakennettavan tien tiealue sijoittuu noin 30...80 m:n etäisyydelle valtatie lähimmän kaistan keskiviivasta. Ajoreitin varrella lähellä ottamisaluetta ei ole merkittävästi häiriintyvää asutusta.

Valtatien 12 ylittävä metsäautotiesilta säilytetään kulkuyhteytenä valtatie eteläpuolella oleville metsätiloille. Vain maanomistajien asialla olevat voivat kulkea työmaa-alueen läpi ja mahdollisista käyttökatkoksista sovitaan erikseen. Ottamistoiminnan aikana siltaa ei voida enää käyttää ulkoilutarkoitukseen turvallisuuden vuoksi. Vaihtoehtoisia valtatie ylityspaikkoja on idän puolella oleva silta ja lännen puolella oleva alikulku, jotka ovat noin kilometrin etäisyydellä.

Sillan ottamisalueen puoleinen pää lepää kallion päällä. Louhinta ulotetaan lähimmillään 15 m:n päähän sillasta, jolloin siltaa jää tukemaan kallioinen suojavyöhyke. Muutoin sillalle johtavan nykyisen metsäautotien kohdalta louhitaan kallio pois ja uusi tiepenger tehdään betonimurskeesta, jota tarvitaan noin 10 000 m³ ktr. Rakennetta varten alueelle kerätään riittävä määrä betonimursketta, jotta pengerrakenteen voidaan tehdä riittävän nopeasti kallion tilalle. Ajankohta ja tien käyttökatkos sovitaan tietä ja siltaa käyttävien tahojen kanssa etukäteen.

Tiepenkereen kantavan rakenteen (betonimurske) luiskaukset tehdään noin 1:1. Tämän päälle levitetään ylijäämämaita ja tavoitekaltevuus on noin 1:2. Pintaan levitetään humuspitoinen kerros ja siihen annetaan muodostua kasvillisuus luontaisesti. Ajouran kohdalle levitetään vähintään 0,1 m paksu kalliomurskekerros, jolloin kyseessä on ns. peitetty rakenne.

Kerros ja paksuus	Materiaali	Määrä
kulutuserkerros 0-0,1 m	kalliomurske, esim. KaM 0/45	
kantava kerros 0,5 m	betonimurske 0/90	10 000 m ³ ktr eli noin 22 000 t
jakava kerros 0,5-1,0 m	betonimurske 0/90	
pengerrakenne 1-12 m	betonimurske 0/90 tai esim. 0/300	
luiskien loiventaminen	ylijäämämaa	noin 8 000 m ³ ktr eli noin 15 000 t
luiskien pintakerros	humuspitoinen ylijäämämaa	

MAARAKENTEISSA HYÖDYNNETTÄVÄ BETONIMURSKE

Betonijäte tulee elementtitehtaalta ja on puhdasta ja tasalaatuista. Se koostuu mm. ontelolaatoista ja tasauspätkistä. Hyödynnettävän betonimurskeen (jätetunnus 10 13 14) haitta-aineiden pitoisuudet ja liukoisuudet alittavat valtioneuvoston asetuksessa eräiden jätteiden hyödyntämisessä (843/2017) määritellyt pitoisuudet. Koska kyseessä on peitettyä,

asetuksen 5 m korkeata vallia vastaava rakenne, mutta rakenne on enimmillään 11 m paksu, esitetään yli 5 m paksun täyttöalueen raja-arvoksi 50 % 5 m vallin liukoisuusraja-arvoista. Lisäksi matalammassa, alle 5 m korkeassa osassa sallittaisiin asetuksen raja-arvon mukaiset liukoisuudet. Kokonaispitoisuuksien raja-arvoksi esitetään koko rakenteessa asetuksen mukaisia raja-arvoja.

Rakenteeseen käytettävästä materiaalista on otettu näytteitä, jotka on tutkittu. Näytteet koottiin useista osanäytteistä varastokasoilta. Tulokset alittivat reilusti peitetyltä ja päällystetyltä materiaaalilta käytettävän aineksen raja-arvot. Arvot olivat enimmillään noin 1/5 raja-arvoista. Tutkitun betonimurskeen käyttö enintään 11 m kerrospaksuudella ei aiheuta ympäristö-ongelmia pitkälläkään aikavälillä.

Sadevedet valuvat suurelta osin rakenteen jyrkähköä pintaa pitkin, imeytymättä rakenteeseen. Osa kuitenkin imeytyy ja läpi tuleva vesi voi olla emäksistä. Määrä on kuitenkin vähäinen ympäristön pintavesiin nähden ja neutraloituu pian happamiin pintavesiin sekoittuessaan.

MUUT JÄTTEET JA NIIDEN KÄSITTELY

Toiminnasta syntyvät jätteet ovat pääosin sekajätettä, metalliromua ja voiteluöljyä. Suurin yksittäinen kierrätykseen toimitettava jäte-erä on betonijätteestä erotettava metalli, noin 40...100 t vuodessa. Lisäksi korjauksissa syntyy sekalaista metallijätettä noin 200 kg/vuosi. Energiajätettä syntyy noin 1 500 l vuodessa ja sekajätettä noin 300 l. Toiminnanharjoittaja vastaa kyseisten jätteiden toimittamisesta kunnalliseen jätteenkäsittelyyn.

Alueella ei tehdä huoltoja. Kalustorikon yhteydessä tehdään vähäisiä korjauksia, joten vaarallisia jätteitä kuten akkuja ja jäteöljyä ja muita öljyisiä jätteitä syntyy vain vähäisessä määrin (alle 100 kg vuodessa).

Suojakaukaloihin mahdollisesti valuva öljy tai öljyvesiseos kerätään tiiviiseen astiaan. Erityyppiset vaaralliset jätteet säilytetään erillään ja varastoidaan katetussa ja varoaltaalla varustetussa kontissa tai muussa lukittavassa tilassa. Vaaralliset jätteet toimitetaan luvalliselle jatkokäsittelijälle ja niistä pidetään kirjaa.

Varsinaisesta tuotannosta ei synny jätevesiä. Alueelle tuodaan tarvittaessa umpisäiliöllä varustettu käymälä, jonka jätteet toimitetaan ajoittain jätevedenpuhdistamolle.

VEDEN JA ENERGIAN KÄYTTÖ

Tarvittava vesi tuodaan alueelle esim. 15 m³:n säiliökontissa tai vesi otetaan alueen laskeutusaltaasta.

Murskauslaitoksen käyttöenergia tuotetaan kevyellä polttoöljyllä.

TOIMINTA-AJAT

Toiminta on ympärivuotista mutta jaksollista. Louhintoja on 1–5 kertaa vuodessa. Kiviainetuotteita valmistetaan varastokasoihin ja varastojen ehdyessä toteutetaan uusi tuotantojakso. Murskausjaksoja on normaalisti 1–3 ja enintään viisi. Jaksojen pituus on normaalisti 1–4 viikkoa. Erillistä seurlontaa tehdään 1–4 kertaa vuodessa noin 1–3 viikon jaksoissa. Lastauksia ja kuljetuksia on ympäri vuoden.

Melua aiheuttavien työvaiheiden toiminta-ajoiksi esitetään seuraavia asetuksen mukaisia tai tiukempia aikoja. Rikotukselle esitetään kahta toiminta-aikaa riippuen kuinka lähellä asutusta toimitaan.

Työvaihe	Keskimääräinen toiminta-aika tuntia/vuosi	Toiminta-ajankohta
murskaus	650 (max 850)	7–22 ma-pe
poraus	190 (max 400)	7–21 ma-pe
rikotus, alle 500 m asuintilaan	150 (max 250)	8–18 ma-pe
rikotus, yli 500 m asuintilaan		7–22 ma-pe
räjäytykset		10–15 ma-pe
kuormaaminen ja kuljetus	300	6–22 ma-pe 7–16 arki la*

* Satunnaisesti liikennettä voi olla myös muina aikoina. Poikkeavia kuljetusaikoja on enintään 20 kpl vuodessa.

Kuormaamisesta ja kuljetuksista syntyvä melu ei aiheuta melutason ohjearvojen ylityksiä ympäristön asutetuilla alueilla.

Keskimääräinen liikennemäärä alueelle on noin 10 raskasta ajoneuvoa työpäivässä. Kuljetuksista arviolta 90 % on ajoneuvoyhdistelmiä ja keskimääräinen kuormakoko noin 46 t.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Vaikutukset maisemaan ja luontoon

Ottamisella on vaikutusta lähimaisemaan alueen sisällä ja aivan lähellä, mutta ei vaikutusta kaukomaisemaan. Ottamisen jälkeen alue tulee teollisuuskäyttöön, jolloin muutokset ovat perusteltuja. Kallioseinustoja loivennetaan täyttömailla tarpeen mukaan. Osa kalliorintauksista jää kuitenkin jyrkemmiksi. Tähän voidaan vaikuttaa alueen rakentamisvaiheessa.

Ottamisalueella ei ole erityisiä luonnonsuojeluarvoja tai suojeltuja kohteita eikä se kuulu mihinkään suojelualueeseen. Alueen itäpuoleisella Piiankalion/Uusiharjun alueella on yleiskaavaehdotuksessa määritelty metsälain mukainen erityisen arvokas elinympäristö. Ottamisalueen korkeimmat seinämät ovat itäreunalla, mikä vähentää haitallisia luontovaikutuksia alueella, koska toiminta tapahtuu alempana kallioseinämän suojassa. Toiminnalla ei ole merkittävää luontovaikutusta.

Vaikutukset pohja- ja pintavesiin

Alueen pintavedet valuvat pohjavesialueesta pois päin. Pintavedet imeytyvät osin maaperään ja osin valuvat alueelta suo-ojiin. Pintavesille rakennetaan tasaus-/selkeytysaltaat, joilla tasataan virtaamaa ja erotetaan hienoinen ennen vesien johtamista alueen ulkopuolelle. Ulkopuolelle johdettava selkeytetty vesi ei sisällä merkittävää määrää hienoaainetta eikä siten lisää ojien kunnostustarvetta. Virtaaman tasauksella rajoitetaan ojiin johdettavan veden virtausta, jolloin alapuoliset ojat ehtivät johtaa veden ja vedennousu ojissa vähenee.

Ottaminen tapahtuu alimmillaan lähiympäristön vesipintojen tasolla eikä se siten katkaise vettä pidättäviä kerroksia. Ottamisella ei ole laajempaa pohjavesivaikutusta.

Päästöt ilmaan ja pölyäminen

Päästöjä ilmaan syntyy työkoneiden käyttämästä kevyestä polttoöljystä.

Komponentti	Päästö ilman t/a
Hiukkaset	1,16
NO _x	2,36
SO ₂	0,0018
CO ₂	282

Muuta pölykuormitusta ei ole arvioitu määrällisesti.

Toiminta tapahtuu kallioseinämällä louhoksella ja pääosa pölystä laskeutuu ottamisalueelle. Poraus tapahtuu kuitenkin kallion päällä. Porauskalusto on varustettu pölynkeräimillä. Pölyn haitallista leviämistä ympäristöön eri toiminnoista vähennetään lisäksi koteloinneilla, kastelulla ja tuulija leviämisesteillä.

Pöly leviää tuulen mukana ja siten tuulen suunnalla on suuri merkitys. Etäisyys lähimpiin asuinrakennuksiin on kuitenkin niin pitkä, että pölystä suurin osa ehtii laskeutua sitä ennen. Ottamisalueen ulkopuolelle laskeutuvan pölyn määrä on vähäinen. Kasvien pinnalle laskeutuva puhdas kivi-pöly huuhtoutuu sadeveden mukana maahan.

Pölyämistä rajoitetaan myös kastelemalla tarvittaessa ajoreittien pintaa kuivana aikana ja alentamalla ajonopeuksia tuotantoalueella. Pölyämistä seurataan silmämääräisesti ja tarvittaessa pölyämisen ehkäisyä tehostetaan. Erityisesti kuivana kevät- ja kesäaikana pölyntorjuntaa tehostetaan.

Kuljetusten osalta kuljettaja huolehtii, ettei kuorma aiheuta pölyhaittoja. Tienpitäjä huolehtii tien kunnosta ja pölyämisen ehkäisemisestä.

Melu

Pintamaakasoja sijoitetaan aluksi aloitusalueen länsireunalle 3...6 m korkeaksi aumaksi. Ottamisen jatkuessa muodostuu kallioalueen pohjois-, koillis- ja itäreunalle kallioseinä, joka estää tehokkaasti melun leviämistä kyseisiin ilmansuuntiin.

Räjäytyksestä aiheutuva melu on ainakin lähietäisyydellä impulssimaista, mutta räjäytyksiä on vain harvoin (yksittäinen tapahtuma).

Rikottimen melu on ainakin lähietäisyydellä impulssimaista. Rikotus tapahtuu louhoksen pohjalla. Murskaustaitoksen melu voi olla lyhyillä etäisyyksillä impulssimaista, mutta pitkällä (yli 500 m) etäisyyksillä se ei normaalisti ole impulssimaista. Murskaus pyritään tekemään aivan alkuvaihetta lukuunottamatta louhoksen pohjatasolla. Meluavat toiminnot ovat tällöin suojassa.

Porausmelu tapahtuu kallion päällä, mutta vaimenee jo muutaman sadan metrin matkalla ohjearvotasolle. Pyöräkuormaajien liikenne tapahtuu niin ikään pääosin suojaisella pohjatasolla.

Toiminnasta aiheutuvan melun leviämistä on mallinnettu Promethor Oy:n toimesta. Mallinnuksen mukaan kiviainesten louhinta- ja murskaustoiminnan aiheuttama keskiäänitaso ei ylitä valtioneuvoston asetuksen (800/2010) melutason raja-arvoja. Erityistä meluntorjuntaa ei tarvita raja-arvojen saavuttamiseen. (Mallinnuksessa ei huomioitu hakijan suunnittelema pintamaakasoja ottoalueen rajoilla.)

Mallinnuksessa on tarkasteltu erikseen myös yhteismelua alueen vieressä olevien liikenneväylien kanssa. Yleisen tieliikenteen aiheuttama päiväjän keskiäänitaso ylittää melutason ohjearvon useilla (noin 60) asumiseen käytettävillä kiinteistöillä, mikä aiheuttaa ohjearvon ylityksen myös kiviainestoiminnan ja yleisen liikenteen yhteismelutarkasteluissa. Louhinta- ja murskaustoiminnan aiheuttama melu ei käytännössä lisää ohjearvon ylittävällä melualueella olevien kiinteistöjen määrää.

Tärinä

Louhintaan liittyy tärinäriski. Ennen louhintojen aloitusta tehdään ympäristöriskikartoitus (louhintatyön riskianalyysi), jonka perusteella toiminta suunnitellaan siten, ettei ympäristöön aiheudu vaurioita. Tähän liittyen suoritetaan naapuruston kiinteistökatselmukset ja hankitaan rakennusten perustiedot. Samalla selvitetään mahdolliset häiriöherkät koneet ja laitteet ja toteutetaan niiden suojaus. Lisäksi laaditaan aloitusvaiheen tärinämittaus-suunnitelma (määritetään mittareiden lukumäärä ja sijoitus).

Koeräjäytyksillä selvitetään kallion laatua ja tärinän etenemistä ympäristöön.

Suurin osa hankkeen louhintatärinäistä on ihmisen tuskin havaittavissa. Sellaisella etäisyydellä ei ole asutusta, jossa heilahdusnopeuden arvo olisi pääsääntöisesti tasolla 10...20 mm/s eli kokemusluokassa 'epämiellyttävä'. Lisäksi tulee huomioda, että louhintatapahtumia on harvoin (1–5 kertaa vuodessa) ja että rautatie aiheuttaa alueella säännöllisesti toistuvaa pitkäkestoista tärinää.

Vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja asutukselle

Louhinta-alueelta on etäisyyttä lähimpiin, teollisuusalueella oleviin asuntoihin vähintään 400 m. Rautatiehen on etäisyyttä vähimmillään noin 220 m. Raideliikenne aiheuttanee suuremmat värinävaikutukset ympäristöön kuin kallion louhinta. Suunnitelmallisella ja huolellisesti toteutetulla louhinnalla ei ole haitallisia vaikutuksia rakennuksiin tai ympäristön rakenteisiin. Tehdyn laskelman mukaan ilmanpaineaallon huippuarvo on 0,7–0,9 kPa. Ik-kunoiden rikkoontumisvaara on, kun paineaallon huippuarvo ylittää 1 kPa.

Lähin muualla kuin teollisuusalueella oleva asuinrakennus on 550 metrin etäisyydellä louhinta-alueesta ja murskausta voidaan tehdä siitä lähimmillään 580 metrin etäisyydellä. Louhinta ja murskaus tapahtuvat valtaosin suuremman välimatkan päässä.

Toiminnasta aiheutuva melutaso ei ylitä häiriintyvissä kohteissa melun ohjearvoja, mutta tie- ja rataliikenne aiheuttaa. Toiminta ei juurikaan lisää melualueen laajuutta nykyisestä.

Pölypäästöt eivät aiheuta lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ilman laadun ohjearvojen ylityksiä. Valtaosa pölystä jää ottamisalueelle ja pieni osa siitä päättyy ympäröiviin metsiin ja suoalueelle.

Toiminta ei aiheuta merkittävää häiriötä lähimmälle asutukselle eikä vaaranna ihmisten terveyttä.

ARVIO PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIIKAN SOVELTAMISESTA

Toiminnanharjoittaja pyrkii jatkuvasti parantamaan toimintaansa ja ottamaan käyttöön parhaita käytäntöjä (BEP) ja parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT).

Viimeisin iso hankinta on 2017 käyttöön otettu uusi murskauslaitos, joka on sekä melun että pölyämisen suhteen parannus aiempaan. Lisäksi polttoainetankin alla, imutekniikka tankkauksessa) ja uusi murskauslaitos on osin sähkökäyttöinen.

Tukitoiminta-alueen maaperä suojataan tiiviillä suojarakenteella. Murskaimen ja koneseulan tankkauksen ajaksi maaperä suojataan tiiviillä liikuteltavalla kalvolla.

Pölyämistä ja pölyn leviämistä minimoidaan lukuisin eri keinoin. Laitteistot edustavat parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

POIKKEUKSELLISIIN TILANTEISIIN VARAUTUMINEN

Polttoaineet säilytetään tukitoiminta-alueella, jonka alueella maaperä on suojattu. Tankattaessa mahdollisesti tapahtuvat vuodot ovat heti nähtävissä, koska tankkaus suoritetaan valvotusti. Pyöräkuormaaja ja kaivinkone tankataan tukitoiminta-alueella.

Mahdollisten onnettomuuksien varalle alueelle varataan öljynimeytysaineita. Öljyvuototilanteissa vapaana oleva öljy kerätään tiiviiseen astiaan tai imeytetään öljynimeytysmateriaaliin tai öljynimeytysmattoon. Öljyynytynyt maa-aines kaivetaan nopeasti leviämisen estämiseksi ja kuormataan kuorma-auton lavalle tai muulle tiiviille alustalle. Öljyiset ainekset toimitetaan luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan. Vahinkoalueen maaperän öljypitoisuus tarkistetaan ja tarvittaessa tehdään lisäkaivua.

ESITYS TARKKAILUKSI

Toiminnasta pidetään työmaapäiväkirjaa, johon merkitään urakoitsijatiedot, murskaus- ja porausaika, rikotusaika, räjäytysaika, tuotteet ja tuotantomäärät, sää, suojarakenteiden kunto. Lisäksi kirjataan mahdolliset häiriöt ja onnettomuudet.

Alueelle tuotavat jätemateriaalit tarkastetaan. Alueelle voidaan vastaanottaa vain puhdasta ylijäämämaata ja elementtitehtaan betonijätemateriaaleja. Jätteistä pidetään kirjanpitoa.

Alueen tasaus-/selkeytysaltaasta purkautuvasta vedestä otetaan näyte vuosittain syys-marraskuussa. Näytteestä tutkitaan pH, sameus, sähkönjohtavuus, kokonaistyyppi, COD_{Mn} ja mineraaliöljy (C₁₀₋₄₀).

Pohjaveden korkeuden tai laadun tarkkailutarvetta ei ole, koska alue ei ole pohjavesialuetta eikä alueen pohjavesiä käytetä talousvetenä. Alue on lisäksi kalliota.

Melutasoa seurataan aistinvaraisesti toiminta-alueen ympäristössä. Mikäli melutaso nousee, tehdään rajoittamistoimenpiteitä ja tarvittaessa erillisiä selvityksiä. Samoin menetellään pölyn osalta.

Tärinän voimakkuutta ei lähtökohtaisesti ole tarpeen mitata lähimpien rakennusten ollessa yli puolen kilometrin etäisyydellä. Sillalle aiheutuvaa tärinää mitataan tarkemmin. Ennen louhinnan aloitusta laaditaan tärinämitausohjelma.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydentäminen

Hakemusta on täydennetty 6.6.2018 ja 15.4.2019 (vakuuslaskelma).

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on ympäristönsuojelulain 44 §:n mukaisesti tiedotettu kuuluttamalla 31.7.–30.8.2018 Lahden ja Orimattilan kaupungeissa. Kuuluttamisesta on ilmoitettu Etelä-Suomen Sanomissa. Kuulutus ja hakemuksen keskeinen sisältö on julkaistu osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu. Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Lausunnot

Aluehallintovirasto on ympäristönsuojelulain 42 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksesta lausunnot Hämeen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelta, Lahden ja Orimattilan kaupungilta, Lahden kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta, Orimattilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta, Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymältä, Lahden kaupungin Nastolan aluejohtokunnalta sekä Liikenneviraston tieosastolta ja rataosastolta.

1) **Hämeen ELY-keskus** katsoo, että esitetty luontoselvitys on riittävä ja toteaa, että maakuntakaavassa alue on merkitty teollisuusalueeksi. ELY-keskus on tarkistamassa Nastonharju-Uusikyä -pohjavesialueen rajausta vuoden 2018 aikana. Pohjavesialueen eteläraja tulee todennäköisesti siirtymään pohjoiseen lähelle Kouvolantietä (seututie 312) eli noin 500 metrin etäisyydelle ottamisalueesta. Hankkeeseen ei ole tarpeen soveltaa YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Luvassa tulee muun muassa antaa määräykset kerrallaan varastoitavan betoni- ja tiilijätteen sekä maa-aineksen enimmäismäärästä. Sillalle johtavan tien penkereessä ei saa käyttää jättemateriaalia enempää kuin rakenteen tasauksen, kantavuuden ja kestävyys kannalta on tarpeellista. Jätettä sisältävien rakennekerrosten ja pohjaveden pinnan välinen etäisyys tulee olla vähintään metri.

Toiminnan aiheuttamaa melua ja hiukkaspäästöjä tulee mitata lähimpien asuinrakennusten piha-alueella viimeistään toiminnan edetessä alle 500 m:n etäisyydelle asutuksesta. Tarvittaessa tulee tehdä lisämittauksia valvontaviranomaisen kehotuksesta.

Yksityiskohtainen suunnitelma laskeutusaltaasta mitoituslaskelmineen tulee toimittaa ELY-keskukselle hyväksyttäväksi vähintään 2 kuukautta ennen toiminnan aloittamista.

Hakijan tulee seurata toiminnan vaikutuksia pohjaveteen. Ottamisalueelle tulee asentaa vähintään yksi pohjaveden tarkkailuun soveltuva havaintopaikka. Esitys pohjaveden tarkkailusta tulee toimittaa ELY-keskuksen hyväksyttäväksi vähintään 2 kuukautta ennen toiminnan aloittamista. Myös pintavesitarkkailua tulee tarvittaessa täydentää ELY-keskuksen vaatimuksesta.

2) **Uudenmaan ELY-keskus liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue** toteaa (13.4.2018), että valtatie 12 kallion risteys sillan kohdalle on jätettävä 15 m kalliota sillan maatuista kaikkiin suuntiin. Muutoin kallio voidaan louhia myös suoja-alueelle (joka on tässä tapauksessa 30 m maantien keskilinjasta mitattuna). Louhintaa voidaan toteuttaa edellyttäen, että hakija hakee lähempänä toteuttamista toteuttamissopimuksen Uudenmaan ELY:n L-vastuualueelta (tai ko. hetkellä toimivaltaiselta viranomaiselta). Sopimusta haettaessa on esitettävä poikkileikkaus tien reunaympäristöstä. Tien reunaympäristö tulee muotoilla tieliikenteen kannalta turvallisesti lausunnossa tarkemmin esitetyllä tavalla. Jäljelle jäävän kallioleikkauksen kaiteen tarve määritetään voimassa olevan kaideohjeistuksen mukaisesti.

3) **Lahden kaupungin Nastolan aluejohtokunta** katsoo, että Selkosaaren kallioalueelle suunnitellun kallio kivien otto-, käsittely- ja tienrakenushankkeen kokonaisvaikutukset voivat olla haitalliset alueen asukkaille, elinympäristölle sekä Rakokiven liikekeskuksen, palveluiden ja asutuksen kehittymiselle. Ottoalue sijaitsee lähellä tiivistä taajama-asutusta ja kehitettävää palvelualueita ja asemaseutuja.

Aluejohtokunta edellyttää hankkeen osalta laajempaa YVA-prosessia. Hanke on laajavaikutteinen ja vaikutukset pitkäaikaiset. Lisäksi hankkeen vaikutukset Luo-3-alueelle, Piiankallion (160 m), Selkosaarenkallion ja Huhmarmäen alueisiin on selvitettävä. Alueella tehdyt lajilöydökset on huomioitava arvioinnissa.

Hakemuksesta poiketen lähin asuinrakennus sijaitsee toiminta-alueesta 490 m:n päässä. Tästä syystä toiminta-ajoissa on melun osalta sovellettava VNA:n 993/1992 mukaisia rajoituksia. Kuormaus, murskaus, räjäytykset ja kuljetukset aiheuttavat huomattavia melu-, pöly- ja tärinähaittoja alueen asutukselle ja yrityksille. Toiminta- ja kuljetusajoissa tulee ottaa huomioon taajama-asutuksen läheisyys ja tienkäyttäjien turvallisuus.

Louhinta-alueen maanpinta ei saa olla ympäristöään alempana. Riski suoalueen vuotamiseksi louhinta-alueelle tai toisin päin on estettävä. Alueen maanpinnan tasolla on merkitystä myös tulevaisuuden jatkokäytölle.

Kallioräjäytyksistä tehtävissä ympäristöriskikartoituksissa on asutuksen lisäksi otettava huomioon alueen teollisuusyritykset. Murskaaminen tulee hankkeen toteutuessa tehdä suojattuna. Kuljetus on tehtävä materiaalit peitettynä.

Toiminta johtaa alueen raskaan liikenteen merkittävään lisääntymiseen Kouvolantielle. Kapeaa tieverkkoa ei ole alunperin mitoitettu näin suurelle liikennemäärälle eikä raskaalle liikenteelle. Suunnitellun käytettävän tiehyteyden kapasiteetti ja riskit on selvitettävä. Toiminnan päästöjä ja vaikutuksia on tarkkailtava säännöllisesti.

4) **Lahden kaupungin maankäyttö ja aluehankkeet** korostaa alueen ulkoilu- ja virkistyskäytön merkitystä nyt ja tulevaisuudessa. Tämä edellyttää maa-ainesten oton toteuttamista niin, että virkistyskäyttö on tulevaisuudes-

sa mahdollista ja olemassa oleva ylikulku palvelee jatkossakin ulkoilijoita. Teollisuuskäyttö ei välttämättä ole maankäytön ensisijainen tavoite maaperän ja maaston muotojen perusteella. Ottoalueen itäpuolella maakuntakaavan T-alue on Lahden kaupunginvaltuuston 12.3.2018 hyväksymässä Uudenkylän osayleiskaavassa osoitettu maa- ja metsätalouskäyttöön, jolla luonnon monimuotoisuus voidaan ottaa huomioon. Osayleiskaava perustuu maakuntakaavaa tarkempiin selvityksiin.

5) Lahden kaupunkiympäristön palvelualue toteaa, että lähin asutus sijaitsee 400–500 metrin päässä Uudenkylän osayleiskaavassa TY-merkityltä teollisuusalueelta. Teollisuusalueella on useita asuntoja. Lupaharkinnassa tulisi ottaa kantaa siihen, sovelletaanko kiviaineksen louhinnasta ja murskauksesta annetun asetuksen (800/2010) vähimmäisvaatimuksia tämän tyyppiseen asumiseen teollisuusalueella.

Kuormaaminen ja kuljetukset tulisi tehdä pelkästään arkipäivisin klo 6–22 välisenä aikana.

Selkosaaren kallioselänne sijaitsee Salpausselän pohjavesien purkautumisalueella. Selännettä ympäröiville suoalueille suotautuu runsaasti vettä Salpausselästä. Suovedet on johdettu ojia myöten valtatie 12 ali kulkevaan rumpuun. Kallion louhinta on suunniteltu ulotettavaksi hakemusalueen länsipuolisen suopinnantason alle. Lupaharkinnassa tulisi ottaa kantaa siihen, voidaanko louhinta ulottaa turvallisesti suon pinnan alapuolelle, toisin sanoen onko jätettävä 5 m kalliokannas riittävän leveä ja tiivis, jotteivät pintavedet valu suoalueelta suunnitellulle teollisuusalueelle. Kallioalueelle louhittava teollisuusalue on pystyttävä kuivattamaan painovoimaisesti. Jos pintavedet joudutaan pumppaamaan pois teollisuusalueelta, vaikeutuu suunniteltu maankäyttö huomattavasti.

Hankkeesta tehtävässä lupaharkinnassa on selvitettävä, onko hankkeella niin suuria ympäristövaikutuksia, että siihen pitää soveltaa YVA-laissa (252/2017) tarkoitettua harkinnanvaraista YVA-menettelyä.

Mikäli Selkosaaren kiviaineskuljetukset on tarkoitus hoitaa vastaavasti kuin hakijan Peruskalliotilan kiviainesalueen kuljetukset Lahden suuntaan eli Pysäköintien kautta Kouvolantielle 312, on huomioitava, että Pitkätie kulkee tosiasiaa noin 450 metrin matkalla noin 30–35 metrin etäisyydellä Veljeskylän asuinalueen kiinteistöjen piha-alueiden pohjoispuolella. Tien läheisyydessä on asutusta myös Selkotien varrella. Raskaan liikenteen lisäys tien nykyiseen käyttöön tulisi ottaa huomioon harkittaessa YVA-menettelyn tarvetta.

Lisäksi tulisi arvioida, säilyvätkö Piiankallion luontoarvot tilanteessa, jossa lähimmillään 200 metrin päässä louhitaan ja murskataan kiviainesta. Edelleen, lupaharkinnassa tulisi ottaa kantaa siihen, onko hakemusalue sopiva betonijätteen ja jätemaan varastointiin, loppusijoittamiseen ja hyödyntämiseen suunnitelmassa esitetyllä tavalla.

6) **Orimattilan kaupungin ympäristövaliokunta** katsoo, että toiminnalla on vaikutusta Orimattilan pohja-/pintavesien laatuun Haltionjoen-Köylinjoen valuma-alueella sekä Lanskinjoen valuma-alueella. Lisäksi hankkeella on vaikutuksia ilman laatuun, kokonaismeluun ja tärinään, yleiseen viihtyvyyteen sekä Lakeasuon pesivään linnustoon.

Lupaa on haettu 15 vuodeksi. Perusteluksi on esitetty teollisuusaluemerkintää maakuntakaavassa. Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa aineiden ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään 10 vuodeksi. Erityisistä syistä lupa voidaan kuitenkin myöntää pidemmäksi ajaksi (max 20 vuodeksi). Toiminnan ympäristövaikutukset huomioiden sille ei tule myöntää yli 10 vuoden lupaa.

7) **Lahden kaupungin ympäristöterveys** edellyttää, että toiminnan tulee täyttää terveydensuojelulain (763/1994) vaatimukset. Toiminnasta ei saa aiheutua terveyshaittaa (pöly, melu, tärinä) lähialueen asukkaille.

8) **Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä** toteaa, että tehdyn ympäristömeluselvityksen mukaan jo nykytilanteessa yleisen tie- ja raideliikenteen aiheuttama päivääjän keskiäänitaso ylittää ohjearvon laskenta-alueella noin 60 asuinrakennuksella ja yhdellä lomarakennuksella. Selvityksestä ei käy riittävästi ilmi, miten paljon louhinta- ja murskaustoiminta lisäisi kokonaismelukuormaa kyseisillä asuinkiinteistöillä. Mikäli toiminnalle myönnetään ympäristölupa, tulee melusuojaustoimenpiteiden riittävyys arvioida selvittämällä todellinen melutaso lähimmissä häiriintyvissä kohteissa luotettavien melumittausten avulla.

Viihtyvyyshaitan vähentämiseksi tulisi vuorokautiset toiminta-ajat eri työvaiheille rajata enintään hakemuksessa esitetyiksi. Arkipyhänä ei toimintaa tulisi sallia ja poikkeavina aikoina tehtäville lastauksille ja kuljetuksille tulisi asettaa vuosittainen enimmäismäärä. Räjätysten ajankohdista tulisi tiedottaa lähimmille kiinteistöille etukäteen.

Hakijan tulisi laatia pohjavesivaikutusten tarkkailuohjelma. Mahdolliset ulkopuoliset urakoitsijat on perehdytettävä häiriötilannesuunnitelmaan.

Muistutukset ja mielipiteet

9) **Salpausselän luonnonystävät ry** toteaa, että suurin osa hankkeen haitallisista vaikutuksista kohdistuu Uudenkylän noin 4000 asukkaan taajama-asutukseen. Aluehallintoviraston tulee kuulla molempien kaupunkien ympäristölupaviranomaisia ja aluesuunnittelun osalta Päijät-Hämeen liittoa ja Lahden yleiskaavasta vastaavia ennen lupakäsittelyä. Aluehallintovirasto kuuluttaa vain ympäristöluvasta. Kuulutus on harhaanjohtava ja pitää oikaista.

10) **Säyhteen vesien- ja luonnonsuojeluyhdistys ry** vaatii pitkässä muistutuksessaan, että hakemus tulee tuhoisana ja ympäristöönsä täysin sopimattomana hankkeena hylätä. Pohjoispuolella, välittömästi Selkosaa-renkallioita vastapäätä Uudenkylän asutus- ja liikekeskuksessa on 4 000

asukasta palveluineen, välittömästi kaikelle ottamistoiminnan vaikutuksille alttiina. Kaupunkityyppinen asutus alkaa noin 500–600 m päässä louhoksen pohjoisreunasta, välissä sijaitsee Upon tehdasalue. Selkosaaren ja Veljeskylän asutus sijaitsevat kuljetusväylän varrella.

Vanhaa, lokakuulle 2020 voimassa olevaa maa-aineslupaa ei tule ottaa huomioon. On pelättävissä, että hakemus on osa suurempaa hanketta ja seuraavaksi on kohteena saman maanomistajan omistaman luonnonsuojelullisesti arvokkaan Huhmarmäen louhinta. Knuutilantien rakentamiseksi on AVI jo myöntänyt kestävämmän perustein ympäristöluvan.

Muistuttajan mukaan Selkosaarenkallioiden alueella on merkittäviä luonnon- ja virkistysarvoja. Viereinen Piiankallio on yleiskaavaehdotuksessa osoitettu luonnonsuojelualueeksi. Maakuntakaavan merkintä teollisuusalue (T39) hakemusalueella on hylättävä, sillä alueen maasto ei sovi lainkaan rakentamiseen. Valtaosa alueesta on rakentamiskelvotonta rämesuota, jolle varastoja tai teollisuutta ei voida perustaaärkevin kustannuksin.

Todellisuudessa kaikki louhoksen melu lisää vaikutusalueen nykyistä melukuormaa. Kuorma-autojen ja kuormaajien peruutuksien varoitussummerin ääni voidaan kokea häiritseväksi. Jos melu on luonteeltaan iskumaista (impulssimaista) tai kapeakaistaista (ujeltavaa, vinkuvaa) melutasoihin lisätään korjaus +5 dB ennen vertaamista ohjearvoihin. Tästä ei mainita meluselvityksessä.

Vallitsevat tuulet kuljettavat myös hiukkaset Uudenkylän asutus- ja liikekeskuksen suuntaan. Pölyselvitys puuttuu hakemuksesta.

Louhos sulkisi tärkeän virkistysyhteyden nauhataajaman itäosan asutukselta Huhmarmäen Lakeassuon luonnonsuojelu- ja virkistysalueelle. Hankkeesta tuleekin laatia ennen lupapäätöstä sosiaalisten vaikutusten arviointi (SVA) yhteistyössä asukkaiden kanssa.

Hankkeesta tulee lisäksi vaatia YVA-selvitys, koska vuosittain tuotettava kiviainemäärä on maksimissaan 210 000 m³, joka ylittää YVA-lain mukaisen rajan.

Kivimateriaalien aiottu käsittely alueella aiheuttaisi jatkuvan liikenteen alueella vielä louhinnan päätyttyä.

Hankesuunnitelmaa tulee myös korjata ottaen huomioon voimassa oleva suunnitelma valtatie 12 parantamiseksi siten, että hakemusalue supistuu tarvittavassa määrin.

Aluehallintoviraston menettely on kelvotonta; käsittelyn uudesta vaiheesta ei ole kuulutettu julkisesti esim. paikallislehdessä, mikä on selvä menettelytapavirhe.

Nykyinen Selkosaarenkallioiden maa-aineslupa on sitä paitsi pätemätön, muun muassa koska Orimattilan kaupunki ei aikanaan maa-aineslupaa käsitellessään pyytänyt lausuntoa ELY-keskukselta eikä Nastolan kunnan asukkailta.

11) **Asunto-osakeyhtiö Kangasvuokontie 11** vastustaa luvan myöntämistä. Toiminta olisi jatkuvaa klo 7–22 ja alueella asuu paljon eläkeläisiä ja vuorotyöläisiä, joita toiminta häiritsisi. Ympäristöselvityksestä ei käy ilmi, onko melualuekartat tehty kesä- vai talvitilanteessa eli onko lehtipuiden lehvästö lieventämässä melua vai ei. Myös pölystä olisi terveystahaitta.

Maata pitkin kantautuvaan resonanssiin ympäristöselvitys ei ota lainkaan kantaa. On tunnettu fakta kuinka esim. voimakas basso musiikista kulkeutuu maata pitkin. Usein toistuvat räjäytykset saattavat vuosien varrella myös rapauttaa asuntojen rakenteita.

12) **Asunto Oy Nastolan Oravanpesä** arvelee, että taloyhtiön kilometrin päässä sijaitsevat rakennukset ovat alttiita räjähdysten aiheuttamille vaurioille. Miten räjähddevauriot ennakoidaan ja korvataan omistajille?

Miten työaikoja valvotaan? Melu- ja pölyhaitat on aliarvioitu. Asuntojen arvot laskevat. Luonnon monimuotoisuus vähenee.

13) **Kangasvuokon alueen 5 rivitalokiinteistöä** toteavat yhteisessä muistutuksessaan vastustavansa hanketta toiminnasta aiheutuvan melun ja pölyn takia. Alueelle on muutettu sen hiljaisuuden ja rauhallisuuden vuoksi.

14) **Asunto Oy Asikkalantie 1-3**, 15) **Asunto Oy Kanervankilpi** 16) **Asunto Oy Kanervankuja** ja 17) **Asunto Oy Rakokivenrinne** ilmoittavat lähes samansisältöisissä muistutuksissa vastustavansa hanketta pölyn, melun, liikenteen ja rakennuksille mahdollisesti aiheutuvien räjäytysvahinkojen takia.

18) **LE-Sähköverkko** ilmoittaa, että suunniteltu maa-ainesten otto ulottuu lähimmillään noin 150 metrin etäisyydelle muistuttajan voimajohdosta, joka kulkee tilan poikki hakemusalueen pohjoispuolella. Maa-ainesten otossa tulee huomioida, ettei kiviä sinkoudu voimajohtoon räjäytystöiden yhteydessä. Lisäksi hankealueelle rakennettava uusi yksityistie kulkee ko. voimajohdon ali. Tien ja voimajohdon risteämästä ei ole pyydetty lausuntoa LE-Sähköverkolta. Hakijaa pyydetään varmistamaan, että tien ja voimajohdon väliin jää riittävän korkea turvallinen alue voimassa olevien standardien mukaisesti.

19) **19.1 ja 19.2** vastustavat luvan myöntämistä melu- ja pölyhaittojen vuoksi.

20) **20.1 ja 20.2** vastustavat luvan myöntämistä syntyvien haittojen vuoksi ja toteavat mm. että olemassa olevalta Pärhä Oy:n Kolunkankaan murskaamolta aiheutuu jo nyt meluhaittaa 2 km:n säteelle. Aikarajat klo 7–22 eivät takaa ihmisille riittävää rauhaa vapaa-aikana. Liikenteen haitat olisi-

vat myös merkittävät Pitkätiellä. 15 vuoden toiminta-aikoja ei missään tapauksessa tule myöntää.

21) **21.** ei hyväksy louhintaa alle 3 km:n päässä asutuksesta ja liikekeskuksesta. Myös suuret kivirekat haittaavat asutusta. Louhinta-alueen siirto kaavamuutoksella kuntien välillä on vähintään epäilyttävää.

22) **22.** ei hyväksy hanketta ja katsoo, että hankkeesta olisi haittaa terveydelle ilmansaasteiden takia.

23) **23.** katsoo, ettei louhosta tule hyväksyä asuinalueiden läheisyyteen pöly-, melu- ja tärinähaittojen vuoksi.

24) **24.1 ja 24.2** eivät hyväksy kivenlouhintaa asuinalueelleen.

25) **25.1 ja 25.2** katsovat, ettei tällainen ympärivuotinen, lähes ympärivuorokautinen 15 vuotta kestävä louhimistoiminta sovi asutuskeskuksen läheisyyteen. Liikenteen aiheuttama nykyinen taustamelu on aivan eri asia kuin iskupalkkivasaran aiheuttama jatkuva äänekäs nakutus. Hakemuksessa ei kerrota, miten toimintaa valvotaan, kuka valvoo ja mihin toimiin ryhdytään ongelmien ilmaantuessa. Vuoden, viiden vuoden jälkeen, ehkä myöhemmin?

Aluetta ei saada enää millään maisemoinnilla siedettävään kuntoon louhinnan loputtua. Uusien asukkaiden houkuttelevuus tuskin onnistuu.

26) **26., 27) 27. ja 28) 28.** vastustavat toiminnan sijoittumista näin lähelle asutusta.

29) **29.** vastustaa luvan myöntämistä, koska alueella ovat meluarvot jo nyt ylittyneet raskaan liikenteen ja junaradan johdosta.

30) **30.1 ja 30.2** suhtautuvat ehdottoman kielteisesti hankkeeseen. Jo nykyisellään lasit helisevät kaapissa junan mennessä harjulla ohi. Lisämelu aiheuttaa lisää haittaa ja stressiä ja mahdollisesti joidenkin asuntojen muuttumisen asumiskelvottomiksi. Pöly myös leviäisi laajalle alueelle.

31) **31.1 ja 31.2** vastustavat luvan myöntämistä asukkaille ja omaisuuden arvolle aiheutuvan haitan vuoksi. Lapset ovat vaarassa rekkaliikenteen takia. Lahden alueella on paljon korpimetsiä, joihin toiminta voidaan sijoittaa.

32) **32.** katsoo, että louhimolla on suurta haittaa pääosalle itäistä Nastolaa, jossa asuu liki 69 % Nastolan asukkaista, ja vastustaa hakemuksen hyväksymistä. Miten korvataan toiminnan aiheuttamat vahingot ympäristölle, asukkaille ja kiinteistöille? Räjäytykset eivät voi olla vaikuttamatta kiinteistöjen perustuksiin ja rakenteisiin.

33) **33.**, 34) **34.**, 35) **35. ja** 36) **36.** vastustavat luvan myöntämistä pöly- ja meluhaittojen takia.

37) **37.**, 38) **38.** 39) **39. ja** 40) **40.** ovat huolissaan hankkeesta aiheutuvista terveys- ja viihtyvyyshaitoista sekä alueen vetovoimaisuuden alenemisesta.

41) **41. ja** 42) **42.** toteavat asuntonsa sijaitsevan suunnitellun louhinta-alueen läheisyydessä. Tontilla oleva lampi on vaarassa pilaantua pölyn laskeutuessa sen pinnalle. Toiminta häiritsee myös pihalla oleskelua ja koko lähialueen virkistyskäyttöä.

43) **43.** vastustaa hanketta asuinalueen läheisyyteen. Alueella on jo nyt murskaustoimintaa 3,2 km:n päässä, jonka äänet kuuluvat selvästi. Tarkoitus on murskata myös betonilohkareita. Tiedetäänkö, mitä betonipöly sisältää, miten se leviää lähiympäristöön ja miten vaikuttaa ihmisten terveyteen?

44) **44.1 ja 44.2** vastustavat luvan myöntämistä kivilouhoshankkeelle. Suunniteltu louhosalue sijaitsee alle kilometrin päässä tiiviistä taajama-asutuksesta ja kehitettävästä liikekeskuksesta, johon Lahden kaupunki on jo merkittävästi panostanut. Nastolan kierrätyspuistohankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa (2016) todetaan alueella jo olevan häiritsevää melua (ohjearvo ylittyy). Hakemuksessa todetaan asutuksen ja louhinta-alueen väliin jäävän runsaasti puustoa. Samalla kuitenkin todetaan puuston olevan jo varttunutta, joten hakkuita lienee tulossa.

Toteutuessaan hankkeen aiheuttama raskaan liikenteen lisääntyminen toisi ympäristöhaittoja koko Nastolan nauhataajamaan. Edellä mainituissa arviointiselostuksissa (2016) todetaan, ettei alueen tiestö kestä raskaan liikenteen lisääntymistä ja sen mukanaan tuomia haittoja maantien 312 ja Pysäköintien osalta. Liikenne hankealueelle kulkisi Nastolan taajaman kautta vaikuttaen liikkumiseen asutus- ja virkistysalueilla sekä koulu- ja päiväkotimatkoilla. Maantien 312 osuudella liikennemäärä on jo nyt liian suuri tien tekniseen tasoon nähden. Tien suolaamisen luontovaikutukset pohjavesialueella ovat merkittävät.

Radan alikulkua edeltävä jyrkkä mutka näkyvyyttä estävine kumpareineen on turvallisuusriski. Asetuksen mukaisen suurimman sallitun ajoneuvokorkeuden korkuiset ajoneuvot eivät pääse hankealueelle. Tienkäyttäjien turvallisuus vaarantuu osittain myös tienhoidollisten puutteiden takia. Veljeskylän ja Selkosaaren asutukseen liittyen tiellä liikutaan myös jalkaisin ja polkupyörällä. Huomionarvoista on valaistuksen puuttuminen tieosuudelta. Teiden kunto ei tule kestävän raskaan liikenteen lisääntymistä eivätkä resurssit riitä vastaamaan lisääntyviin kunnostustarpeisiin.

Myös alueen virkistyskäyttö on merkittävää; metsiä käytetään aktiivisesti marjastukseen ja sienestyskseen ja teitä lenkkeilyyn, pyöräilyyn ja ratsastukseen. Hankkeella on pitkäaikaisia ja pysyviä kielteisiä vaikutuksia alueen asukkaiden terveyteen, turvallisuuteen, asuinvihtyvyteen, elinoloihin

ja taloudelliseen asemaan sekä alueen virkistyskäyttöön ja elinkeinojen harjoittamiseen.

45) **45.** vastustaa luvan myöntämistä, koska räjäytysten meluhaitasta ei ole selvyttä. Vuorotyötä tekevä joutuu nukkumaan päivällä ja räjäytykset haittaavat unta.

46) **46.**, 47) **47.** ja 48) **48.1 ja 48.2** eivät hyväksy hanketta tärinä- ja pölyhaittojen vuoksi; jo valtatie 12 rakentamisen räjäytykset tärisyttivät taloa ja nyt haitta kestäisi 15 vuotta.

49) **49.** vastustaa hanketta, koska jo tällä hetkellä iso tavarajuna aiheuttaa kovaa melua ja tärinää.

50) **50.** ei hyväksy hanketta.

51) **51.1 ja 51.2** pitävät aluehallintoviraston lähettämää yhteenvetoa todella epämääräisenä esim. pölyn ja melun suhteen. Kenen on vastuu, jos ongelmia ilmenee? Ei pidä myöskään sivuuttaa alueen asuntokannan arvon alenemaa. Lupaa ei pidä antaa.

52) **52.** vastustaa hanketta, koska se mm. vaikuttaa kielteisesti Rakokiven liikekeskuksen kehittymiseen. Onko tärinästä haittaa raideliikenteelle? Alueen lähellä on teollisuusyrityksiä, joiden toimintaan räjäytysten ja tärinän vaikutukset pitää selvittää.

53) **53.** vastustaa luvan myöntämistä. Junien ja liikenteen melu vähenee iltaisin, öiksi ja viikonlopuiksi, mutta murskaus ja louhinta jatkuisivat myös viikonloppuisin. Arkisin melu jatkuisi jopa klo 22 asti. Kivi- pölystä olisi haittaa ihmisille, kiinteistöille ja irtaimistolle.

54) **54.** katsoo, ettei lupaa tule myöntää missään muodossa. Melutaso ylittää ohjearvot jo nykyisellään laajalla alueella liikenteestä johtuen. Lisäksi Uponor on siirtänyt toiminnat Vaasasta Nastolaan ja ottanut koko tontin käyttöönsä. Tontin pohjoisosassa ollut metsä on poistettu (toimi ennen junaliikenteen melua vaimentavasti). Hakemusalueen sijaitessa Rakokiven alueen eteläpuolella etelätuulet tuovat pölyä ja melua. Rakokiven asuinalue on noin 30 m ylempänä kuin tuleva louhosalue, mikä edesauttaa melu- ja pölyhaittoja. Rakokiveen ollaan parhaillaan rakentamassa uutta kerrostaloa; lisäksi on tulossa uusi koulu. Kasvava uusi alue voidaan pilata louhoksen melu-, pöly- ja tärinähaitoilla. Aasukkaat joutuisivat kärsimään haitoista seuraavat 15 vuotta.

Tutustuminen alueeseen

Luvan esittelijä ja ratkaisija ovat tutustuneet hakemusalueeseen ja sen lähiympäristöön maastokäynnillä 22.10.2018.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakija katsoo, että hakijan esittämiä ennakkoselvityksiä pidetään lausunnoissa kattavina. Useista muistutuksista sitä vastoin ilmenee, että muistuttaja ei ole laajemmin perehtynyt hakemuksen sisältämiin selvityksiin. Hankkeelle on keksitty oheistavoitteita, kuten Huhmarmäkeen liittyvät asiat.

Hakijalla on Selkosaarentien varressa toiminnassa oleva kiviainesalue Peruskalliotilalla, josta otetaan kallio- ja sorakiviaineksia. Liikennöinti tapahtuu Selkosaarentien ja edelleen Pitkätien ja Pysäköintien kautta Kouvolantielle (312). Alueen maa-ainesvarat kuitenkin ehtyvät hiljalleen.

Kiviaineksia tarvitaan tulevaisuudessakin rakentamiseen, ja Selkosaarenkallio on hakijan käsityksen mukaan siihen hyvin soveltuva. Uusi kiviainesalue ei sinänsä lisää kiviaineskuljetusten määrää alueella; uuden alueen laajempi käyttö alkaa vasta vanhan alueen kiviainesten loppuessa.

Uuden alueen käyttöönotto edellyttää uuden tieyhteyden (Knuuttilantie) rakentamista ja tie palvelee myöhemmin teollisuustoimintaa alueella. Tielle on jo myönnetty lupa.

Maa-ainesluvan perusteella lupa on myönnettävä, jos laissa mainittuja esteitä ei ole ja asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty.

Melun rajoittamiseen on panostettu mm. rakentamalla uusi tieyhteys etäämmäksi asutuksesta. Louhinnan aloitusalue sijoitetaan kauas asutuksesta ja sitten edetään kallioseinämän suojassa kohti asutusta. Pintamaakasoja sijoitetaan meluesteeksi asutuksen suuntaan (länsi- ja pohjoiskulmaus), jossa maasto on alavampaa. Lisäksi murskaus aloitetaan aamuisin vasta klo 7.

Yritykselle on hankittu juuri uusi murskauslaitos, jossa melun syntymistä ehkäistään entistä paremmin mm. koteloinnein ja kumituksin. Lisäksi laitoksen tankkaus tapahtuu imutankkauksena, jolloin vuotoriski on erittäin pieni.

Ylisuureksi jäävän louheen määrää pyritään minimoimaan tarkoilla panostuksilla, jotta rikotuksen määrä olisi mahdollisimman pieni. Rikotus tapahtuu louhintaseinämän vieressä pohjatasolla, jolloin melun kulkeutuminen vähenee.

Kuljetuksiin on hankittu suurempia ajoneuvoja, jolloin ajomäärät vähenevät ja meluhaitta vähenee. Uusi ajoneuvokanta on myös vanhempaa hiljaisempaa. Kaikkia koneita ja laitteita huolletaan säännöllisesti, jolloin mm. niiden päästöt pysyvät normien mukaisilla tasoilla.

Toiminnan aiheuttamaa melua on mallinnettu. Laskentamallissa huomioidaan maaston muodot, mutta puuston meluvaimennusta ei huomioida. Melumalli kuvaa keskimääräistä toiminnan aiheuttamaa melun leviämistä

ympäristöön. Melumalli on tehty useammasta toimintavaiheesta ja myös ympäristön liikenteen meluvaikutus on otettu huomioon yhteisvaikutustarkastelussa.

Yleisen tieliikenteen aiheuttama päiväajan keskiäänitaso ylittää melutason ohjearvon useilla asumiseen käytettävillä kiinteistöillä, mikä aiheuttaa ohjearvon ylityksen myös kiviainestoiminnan ja yleisen liikenteen yhteismelutarkasteluissa. Louhinta- ja murskaustoiminnan aiheuttama melu ei käytännössä lisää ohjearvon ylittävällä melualueella olevien kiinteistöjen määrää.

Toiminnan vaikutus naapuruston asuinalueiden melutasoon on vähäinen johtuen toisaalta liikennemelun hallitsevuudesta ja toisaalta haetun toiminnan ja naapurien välisestä etäisyydestä.

Veljeskylän asutuksen etäisyys VT:sta 12 on lähimmillään 300 m, kun taas ottamisalueen vieressä olevalle valtatieosuudelle on Veljeskylästä etäisyyttä vähintään kilometri. Tiemelua tulee valtaosin lähimmältä tieosuudelta. Kallion poistaminen VT:n 12 varresta ei aiheuta melutason muutoksia Veljeskylässä.

Louhintaräjähdyksiä tehdään vuodessa 1–5 kertaa. Näitä varten tehdään hakemuksessa esitetty ympäristöriskikartoitus. Voimajohto on yksi huomioitavista rakenteista. Toiminta suunnitellaan siten, ettei ympäristölle aiheudu vaurioita. Suojaukset tehdään louhintaa koskevien määräysten ja kohteeseen laadittavan turvallisuussuunnitelman mukaisesti. Panostusreikiä porattaessa havainnoidaan kallion laatua ja eheyttä. Tarvittaessa louhintatapaa muutetaan vahinkojen välttämiseksi.

110 voltin voimajohto ylittää sekä valtatie 12 että tulevan tieyhteyden. Ylituskohdalla em. teiden etäisyys on noin 30-40 m tienpinnasta. Kyseisen voimajohtolinjan vaadittava vähimmäissuojaetäisyys alapuolella on 3 m. Ennen tien rakentamista kysytään kuitenkin lausunto Fingridiltä.

Valtaosa pölystä laskeutuu ottamisalueelle. Kohteen lähimmät naapurit ovat teollisuusalueella noin 400 m:n etäisyydellä. Tällä etäisyydellä haetunkaltaisen toiminnan aiheuttama ilman hiukkaspitoisuustaso on tyypillisesti selvästi alle ilman laadun ohjearvojen. Hakemuksessa on kuvattu pölyn syntyamisen ehkäisyä. Kiviainesten peittämistä kuljetuksen aikana ei ole Suomessa vaadittu. Kuorman pölyäminen onkin olematonta suhteessa hiekkatien pölyämiseen.

Yksityisteiden kunnossapidon hoitaa tienhoitokunta tien käyttäjiltä keräämillään varoilla. Hakija maksaa tiemaksua käyttöosuuden suhteessa. Kuljetukset ja liikenne yleisillä tai yksityisteillä eivät kuulu maa-aines- ja ympäristölupiin. Liikenteen riskit eivät hakemuksen mukaisen toiminnan myötä muutu. Tienpitäjä voi halutessaan asettaa esim. aluekohtaisia nopeusrajoituksia liikennehaittojen vähentämiseksi.

Louhintatasoon on otettu kantaa, ettei se saisi olla nykyistä ympäristöä alempana. Tämä toteutuu erittäin harvoin maa-ainesten otossa. Oleellista on, ettei ympäristön pintavesiä johdu haitallisessa määrin ottamisalueelle. Alueen ympäristön vedet valuvat pääosin pois päin ottamisalueesta. Länsilaidalla olevan suoalueen turvepinta on ottamisalueen luoteispuolella noin 1 m suunnitellun louhintatason yläpuolella (koillisen suunnalla korkeuseroa on huomattavasti enemmän). Suolla olevien ojien syvyys on luokka 1,5 m ja tarvittaessa syvennettävissä. Ojien pohjat ovat noin 0,5 m ottotason alapuolella. Ojat johtavat etelään, kohti VT:n 12 alittavaa ojarumpua, jonka kautta vesi virtaa edelleen alueelta pois. Rummun vesijuoksun korkeus on noin 0,7 m alempana kuin ottamisalueen lounaiskulmauksen suunniteltu louhintapinta. Ottamisalueen ja suon väliin on suunniteltu jätettävän 5 m leveä kannas, joka voidaan tarpeen mukaan toteuttaa leveämpänäkin.

Alueen rakentuessa myöhemmin tarkentuvaan jatkokäyttöön maanpinta nousee rakenne- ja pintakerrosten verran. Louhinta-alueen vedet ohjataan lounaan puoleisen kulmauksen tasausaltaaseen ja siitä Haltianjoen-Köylinjoen suuntaan. Louhitulta alueelta ei valu vesiä Lanskinjoen suuntaan.

Valtatien 12 eteläpuolelle johdettavat vedet sisältävät pääosin suovesiä ja Salpausselältä purkautuvia vesiä. Vain osa vesistä tulee ottamisalueelta. Ottamisalueen vedet esikäsitellään tasaus/laskeutusaltaassa ennen ojaverkostoon johtamista. Ojaverkoston tukkeutumista ei siten aiheudu. Pintaveden laatua tarkkaillaan.

Pohjaveteen toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia eikä lähiympäristössä ole pohjavedenottoa.

Toiminta on suunniteltu valtioneuvoston antaman asetuksen 800/2010 lähtökohdista; asetus koskee kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelua ja sisältää toimialaa koskevia määräyksiä.

Vakuuslaskelma

Hakija esittää maa-ainelain 12 §:n mukaiseksi maisemointivakuudeksi 9 920 € (sisältäen 24 % alv). Laskentaperusteena alueen tuleva teollisuuskäyttö ja vähäiset suojaamis- ja siistimistyöt kustannustasolla 1 000 €/ha kahdeksan hehtaarin alueella. Jätteen käsittelytoiminnan vakuudeksi hakija esittää 37 200 € (sisältäen 24 % alv). Laskentaperusteena maksimivastointimäärä 10 000 t murskaamatonta betonia ja kustannukset 3 €/t.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Etelä-Suomen aluehallintovirasto myöntää Pärhä Oy:lle

l) luvan maa-ainesten, lähinnä kalliokiviaineksen, ottoon (yhteensä 656 000 m³) kiinteistöllä 560-404-12-88 Lahdessa ja vähäiseltä osin kiinteistöllä 560-895-2-41 Orimattilassa

II) ympäristöluvan kallion louhintaan ja sen sekä muualta tuotavan kiviaineksen ja betonijätteen murskaukseen ja käsittelyyn hakemuksen mukaisella yhteensä 8 ha:n toiminta-alueella

III) ympäristöluvan betonimurskeen (määrältään noin 10 000 m³ktr) käyttöön valtatie 12 ylittävän sillan tiepenkereen rakennekerrokseen.

Toiminta on toteutettava lupahakemuksen mukaisesti, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä. Toiminnassa on noudatettava seuraavia lupamääräyksiä:

Lupamääräykset

Yleiset määräykset

1. Alueella saa toimia arkipäivisin maanantaista perjantaihin, poislukien yleiset juhlapäivät, seuraavasti:
 - räjäytykset klo 10–15
 - poraus klo 7–21
 - murskaus klo 7–21
 - rikotus klo 8–18 kun etäisyys lähimpään asuinrakennukseen alle 500 m, muulloin klo 7–21

Kuormaaminen ja kuljetukset ovat sallittuja klo 6–22 ma-pe sekä 7–16 arkilauantaisin.

2. Liikennöinti alueelle on järjestettävä alueen lounaispuolelle rakennettavan Knuuttilantien kautta. Tien päähän on asennettava lukittava portti. Lastikuljetuksista aiheutuvat haitat ja riskit on minimoitava huolellisella lastien kuormauksella sekä rauhallisella ajotavalla.
3. Louhinta-alueen rajat on merkittävä maastoon ennen louhinnan aloittamista. Lisäksi louhinta-alue on tarvittavilta osin aidattava ja varustettava varoituskyltein ulkopuolisille aiheutuvan vaaran estämiseksi.
4. Räjäytysten suunnittelussa on erityisesti otettava huomioon alueen välittömässä läheisyydessä oleva voimajohto, rautatie, silta ja valtatie ajoneuvoneen.

Ennen louhinnan aloittamista on tehtävä ympäristöriskikartoitus, joka käsittelee myös naapuruston kiinteistökatselemukset, ja laadittava värinämittaussuunnitelma.

5. Pintamaakasoja on hyödynnettävä alueen länsireunalla meluntorjuntaan ja puusto ottamisalueen vieressä on mahdollisuuksien mukaan säilytettävä toiminnan ajan.
6. Aluetta varten on nimettävä vastuuhenkilö(t), joka mm. vastaa toiminnan käyttötarkkailusta, muualta tuotavan maa-aineksen ja betonijätteen laadun

tarkkailusta, jäte- ja polttoainehuollon asianmukaisuudesta, laskeutusaltaan hoidosta sekä työmaapäiväkirjan pidosta.

Vastuuhenkilön (tai henkilöiden) nimi ja yhteystiedot sekä pätevyys tehtävän hoitoon on ilmoitettava etukäteen Hämeen ELY-keskukselle ja Lahden sekä Orimattilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisille.

7. Louhintatöiden aloittamisesta on kulloinkin ilmoitettava etukäteen Hämeen ELY-keskukselle ja Lahden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Valvontaviranomaiselle on varattava tilaisuus tehdä tarkastus alueella.

Louhinta

8. Louhinta voidaan toteuttaa suunnitelmakartan 1148.2 (3.5.2018) ja leikkauspiirustuksen 1148.4 mukaisesti. Valtatien 12 suoja-alueen louhinnan osalta luvan saajan tulee kuitenkin ensin hankkia toteuttamissopimus tienpitoviranomaiselta.

Louhinta saa ulottua alimmillaan tasolle +113,5 m alueen lounaiskulmassa.

9. Ennen jokaista louhintaräjäytystä tulee antaa varoitussignaali.

Murskaus

10. Alueelta louhittua kiviainesta ja muualta tuotua kiviainesta voidaan murskata yhteensä enintään noin 73 000 m³ vuodessa.
11. Betonijätettä (10 13 14), josta on poistettava mahdolliset suuremmat metallinkappaleet, voidaan murskata ensisijaisesti rakennettavaa tiepengertä varten tarvittava määrä.

Välivarastointi

12. Murskausta odottavat materiaalit ja valmiit tuotteet on varastoitava kukin omissa kasoissaan, samoin erotellut metallit. Kasojen muotoilussa ja korkeuksissa tulee huomioida niiden stabiilitetti.

Massojen vastaanotto

13. Alueelle saa vastaanottaa ainoastaan puhdasta kiviainesta ja pilaantumattomaa ylijäämämaata (17 05 04, 20 02 02) sekä sellaista betonijätettä, jonka haitallisten aineiden pitoisuudet alittavat VNA:n 843/2017 tasot (peitetty vallirakenne).

Mikäli alueelle tuodaan jätteitä tai maa-aineksia, joiden vastaanottoa ei ole tässä hyväksytty, on jätteet viipymättä toimitettava laitokselle, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä, tai jäte on palautettava jätteen luovuttajalle.

Tiepenger

14. Metsäautotietä varten tarvittava tiepenger rakennetaan hakemuksessa esitetyllä tavalla (piirustukset 5583 1&2, 17.10.2017) hyödyntämällä rakennekerroksessa betonimursketta (10 13 14).

Haitallisten aineiden pitoisuudet käytettävässä betonimurskeessa voivat olla enintään VNA:n 843/2017 liitteen 2 mukaiset ja vastaavasti liukoisuudet enintään peitetyn rakenteen (valli) liukoisuusraja-arvot alle 5 m:n pengerosuudella, ja tätä korkeammalla osuudella 50 % kyseisistä liukoisuusraja-arvoista.

Päällimmäiseksi rakenteeseen sijoitetaan ylijäämämaata, luiskien viimeistelyyn humusmaita ja ajouran kohdalle vähintään 10 cm kalliomurskekerros.

Vesien johtaminen

15. Ulkopuoliset valumavedet on pidettävä esim. ojituksin erillään ottamisalueesta.

16. Ottamisalueen valumavedet on johdettava alueelle sijoitettavan laskeutus/tasausaltaan kautta purkuojaan (hakemuksen liite 13, periaatekuva 23.5.2018) ja edelleen Kosenojaan.

Yksityiskohtainen suunnitelma laskeutusaltaasta pohjarakenteineen tulee toimittaa Hämeen ELY-keskukselle vähintään kaksi kuukautta ennen toiminnan aloittamista.

17. Altaaseen kertyvä liete on poistettava säännöllisesti ja sijoitettava niin, ettei se pääse valumaan ojiin eikä pölyämään kuivuttuaan.

18. Luvan saajan on varmistettava, ettei vesien johtamisesta aiheudu haittaa valtatielle 12 eikä muullekaan alapuoliselle maankäytölle. Luvan saajan on osallistuttava laskuojien kunnossapitoon siltä osin kuin kunnostustarve johtuu ottamisalueen vesien johtamisesta.

Mikäli vesien johtamisesta aiheutuu ennalta arvaamattomia seurauksia, luvan saajan on viivytyksettä ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi.

Melu ja värinä

19. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää vaikutusalueen asuinrakennusten kohdalla päivällä klo 7–22 ekvivalenttimelutasoa (L_{Aeq}) 55 dB.

20. Laitteissa on käytettävä kotelointia, kumituksia tai muita vastaavia parhaita meluntorjuntatoimia. Tarvittaessa on lisäksi käytettävä siirrettäviä meluesiteitä.

Melulähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan kulloinkin toiminta-alueen alimmalle kohdalle.

21. Räjähdykset on mitoitettava ja räjäytysaineet valittava niin, että räjäytyksistä ja niistä aiheutuvasta värinästä tai kivien sinkoutumisesta ei aiheudu vahinkoa tai haittaa alueen ulkopuolisille rakennuksille, rakenteille tai muulle ympäristölle eikä värinäherkille laitteille.
22. Alueella suoritettavien räjäytysten suunnitelluista ajankohdista on tiedotettava edellisviikolla melun ja värinän vaikutusalueen asukkaille ja lähialueen toimijoille.

Päästöt ilmaan ja pölyhaitat

23. Porauskaluston pölynkeräyslaitteet on pidettävä kunnossa. Toiminta on keskeytettävä tilanteissa, joissa pölynpoisto ei toimi (esim. pakkasen johdosta).
24. Pölyävissä toiminnoissa (kuten murskauksessa ja seulonnassa) pölylähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle.

Pölyämistä on lisäksi estettävä varastokasojen sijoittelulla ja pitämällä murskattavan ja kuormattavan aineksen putoamiskorkeus mahdollisimman pienenä sekä koteloimalla laitteistoja, käyttämällä kastelua, pölyn talteenottolaitteita tai muuta pölyn torjumiseksi parasta käyttökelpoista tekniikkaa.
25. Varastokasojen, alueen ja teiden pölyntorjunnassa on tarvittaessa käytettävä vettä. Kasteluvetenä tulee ensisijaisesti käyttää laskeutusaltaaseen kertyneitä valumavesiä. Suolan ja muiden pohjaveden laatua vaarantavien kemikaalien käyttö pölynsidonnassa on kiellettyä.

Jätteet

26. Louhinta-alueelta poistettavat pintamaat on ensisijaisesti hyödynnettävä ottamisalueella (meluntorjuntavalleina, tiepenkereen pintakerroksessa ja mahdollisesti alueen loppumuotoilussa).

Kantoja ja hakkuutähteitä saa välivarastoida toiminta-alueella enintään kolme vuotta.
27. Toiminnassa syntyvät jätteet on lajiteltava omiin jakeisiin. Hyödyntämiskelpoiset jätteet, kuten betonista eroteltu metalli, on toimitettava hyödynnettäväksi. Hyödyntämiseen kelpaamattomat jätteet on toimitettava ympäristöluvanvaraiseen käsittelyyn.

Vaaralliset jätteet, kuten käytetyt imeytysaineet, öljyiset jätteet ja akut on merkittävä ominaisuuksiensa mukaan ja varastoitava suljetuissa astioissa

vesitiiviisti ja toimitettava vähintään kerran vuodessa laitokseen, jolla on lupa kyseisenlaisen jätteen vastaanottoon ja käsittelyyn.

28. Käymälän umpisäiliö on tyhjennettävä tarpeen mukaan ja jäte on toimitettava jätevedenpuhdistamolle.

Kemikaalit ja polttonesteet

29. Murskauslaitoksen polttoainetankin alla on oltava kiinteä valuma-allas ja murskauslaitoksen kuten myös seulontalaitoksen tankkauspaikan maaperä on suojattava tiiviillä liikuteltavalla kalvolla.

Muuten toiminnassa käytettävät polttoaineet ja muut kemikaalit on varastoitava tukitoiminta-alueella, jonka maaperä on suojattava allasmaisella tiivistysrakenteella hakemuksessa esitetyllä tavalla. Työkoneet tulee tankata tukitoiminta-alueella.

30. Tukitoiminta-alueella varastoitava polttoaine on säilytettävä ylitäytön estävällä laitteella varustetussa kaksoisvaippasäiliössä, joka on suojattava törmäysestein. Jakelulaitteen käyttö on oltava estetty silloin kun alueella ei työskennellä.

31. Alueella ei saa varastoida räjähdysaineita.

32. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on oltava riittävästi imeytysainetta sekä tynnyreitä tai vastaavia astioita käytetyille imeytysaineille.

Häiriö- ja poikkeukselliset tilanteet

33. Poikkeuksellisiin tilanteisiin on varauduttava ajan tasalla pidettävällä varautumissuunnitelmalla sekä kouluttamalla henkilökunta tällaisten tilanteiden varalle. Suunnitelman mukaisten ohjeiden on oltava kaikkien alueella työskentelevien tiedossa.

Tilanteissa, joissa aiheutuu tai uhkaa aiheutua poikkeavia päästöjä ilmaan, maaperään tai vesiin, on viivytyksettä ryhdyttävä toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi ja rajoittamiseksi. Poikkeavista päästöistä on viipymättä ilmoitettava Hämeen ELY-keskukselle ja molempien kaupunkien ympäristönsuojeluviranomaisille.

Käyttö- ja vaikutustarkkailu

34. Laskeutusaltaan ja muiden vesien johtamisjärjestelyjen toimivuutta on seurattava säännöllisesti, samoin maaperän suojausten, meluvallien ja suoja-aitojen kuntoa. Mahdolliset vauriot on korjattava viipymättä.

Laitteet ja työkoneet on huollettava säännöllisesti ja mahdolliset viat on korjattava välittömästi.

35. Louhinnanaikaista tärinää on mitattava ainakin metsäautotiesillalla, rautatien vieressä ja Ullankankaantiellä sijaitsevan lähimmän asuinrakennuksen luona vähintään toiminnan alkuvaiheessa.
36. Toiminnan vaikutuksia pohjaveteen on tarkkailtava ottamisalueelle tai alueen välittömään läheisyyteen asennettavasta pohjavesiputkesta. Pohjavesipisteestä tarkkaillaan pohjaveden pinnan korkeutta ja kokonaistyyppi- sekä öljyhiilivetyjen (C_{10} – C_{40}) pitoisuutta joka toinen vuosi otettavalla vesinäytteellä.
37. Laskeutusaltaasta purkautuvasta vedestä on vuosittain syys-marraskuussa otettava vesinäyte, josta määritetään ainakin pH, sameus, sähkönjohtavuus, kokonaistyyppi, COD_{Mn} ja öljyhiilivetyjen (C_{10} – C_{40}) pitoisuus.
38. Toiminnan aiheuttama melutaso on mitattava osoitteissa Palokankaantie 4 ja Selkotie 2 (ulkotiloissa) murskauksen ja rikotuksen ollessa käynnissä vähintään toiminnan ensimmäisten kuukausien aikana. Mittaukset on tehtävä ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 (Ympäristömelun mittaaminen) mukaisesti.

Mittaussuunnitelma on toimitettava vähintään kuukausi ennen mittauksen suorittamista Hämeen ELY-keskukselle tarkistettavaksi.

Mittaustuloksista on laadittava mittausraportti, johon liitetään vertailu melumallinnuksen ja mittauksien vastaavuudesta.
39. Mikäli toiminnasta havaitaan aiheutuvan meluhaittaa lähimmissä melulle altistuissa kohteissa, tulee keskeisistä toiminnoista aiheutuva melutaso selvittää ja ryhtyä tarvittaessa parantamaan meluntorjuntaa. Meluselvitykseen on päivitettävä laskentamalli ja tarvittaessa melua on mitattava lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Laskentatuloksiin (L_{Aeq}) on tehtävä tarvittavat impulssimaisuuskorjaukset (+5 dB) ennen niiden vertaamista sallitun raja-arvoon.

Meluselvitys on toimitettava Hämeen ELY-keskukselle ja Lahden sekä Orimattilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisille. Selvitykseen on liitettävä asiantuntija-arvio melutasojen luvamukaisuudesta, tarkastelu alueen muiden toimintojen vaikutuksesta keskiäänitasoon sekä tarvittaessa esitys melun mittaamiseksi.
40. Hiukkaspitoisuuksia on mitattava lähimpien asuinrakennusten kohdalla, mikäli pölyn määrä naapurikiinteistöillä lisääntyy toiminnan alettua. Hämeen ELY-keskus voi oman valvontahavainnon perusteella tai asukkaiden taikka vaikutusalueen ympäristönsuojelu- tai terveydensuojeluviranomaisen aloitteesta edellyttää toiminnanharjoittajalta mittausuunnitelmaa ja hiukkaspitoisuuksien selvittämistä.
41. Edellä määräyksissä 35–40 veloitettuja tarkkailuja voidaan tarkentaa ja muuttaa Hämeen ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että

muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta, lupamääräysten noudattamisen valvottavuutta eivätkä tarkkailun kattavuutta.

42. Mittaukset, näytteenotto ja analysointi on suoritettava ulkopuolisen asiantuntijan toimesta standardien (CEN, ISO, SFS tai muu vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti tai muilla tarkoitukseen sopivilla yleisesti käytössä olevilla viranomais-ten hyväksymillä menetelmillä. Mittausraporteissa on esitettävä käytetyt mittausten menetelmät ja niiden mittausepävarmuudet sekä arvio tulosten edustavuudesta.

Kirjanpito ja raportointi

43. Kalliokiviaineksen louhinnasta ja murskauksesta sekä ympäristönsuojelun kannalta merkittävistä tapahtumista on pidettävä kirjaa. Kirjanpidosta tulee ilmetä mm. louhintamäärä, toiminta-ajat, suoritettavat huollot ja häiriötilanteet.
44. Vastaanotetuista ja toiminnassa syntyvistä jätteistä ja niiden edelleen toimitamisista on pidettävä kirjaa. Jätteitä koskeva kirjanpito on säilytettävä vähintään kuusi vuotta ja se on pyydettyä esitettävä ympäristöluvan valvontaviranomaisille. Betonimurskeen laadunvalvontatulokset on toimitettava Hämeen ELY-keskukselle vuosiraportin yhteydessä.
45. Tarkkailujen tulokset on toimitettava niiden valmistuttua tiedoksi Hämeen ELY-keskukselle ja Lahden sekä Orimattilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisille.
46. Luvan saajan on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava Hämeen ELY-keskukselle ja Lahden sekä Orimattilan kaupunkien ympäristönsuojeluviranomaisille edellistä vuotta koskeva vuosiraportti, josta käyvät ilmi ainakin seuraavat tiedot:
- alueelta louhitun kiviaineksen määrä (m^3 ja t) ja toteutunut louhintasyvyys
 - louhinnan ja murskauksen tuotantopäivät (pvm ja lukumäärät)
 - vastaanotettujen betonijätteiden sekä ulkopuolisten kiviainesten määrä, laatu ja alkuperä
 - betonijätteen laadunvalvontatulokset
 - maarakenteisiin sijoitetun betonimurskeen määrä ja sijoituspaikka
 - tiedot alueelta poistoimitetun murskeen määrästä
 - tiedot varastossa olevasta murskatun ja murskaamattoman kiviaineksen määrästä vuoden lopussa
 - toiminnassa syntyneiden jätteiden määrät ja jätteiden toimituspaikat (vastaanottaja ja kuljettaja)
 - palautetut kuormat, niiden määrä, laatu, toimitusajankohta ja -kohde
 - naapurikiinteistöjen katselmuksen tulokset (tärinään liittyen)
 - alueen suoja-aitojen, ojien ja laskeutusaltaan tarkkailu sekä tehdyt toimenpiteet
 - polttoaineiden käyttömäärät

- toiminnan tarkkailusta saadut mittaus- ja tutkimustulokset
- vahingot, häiriö- ja poikkeustilanteet sekä arvio näiden ympäristövaikutuksista

Toiminnan vuosiraportointi ja tarkkailutulosten raportointi on tehtävä ensisijaisesti sähköisesti valvontaviranomaisen edellyttämällä tavalla. Jätteet on raportoitava ja luokiteltava jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) liitteen 4 jäteluettelon mukaisesti.

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

47. Luvan saajan on viipymättä ilmoitettava toiminnanharjoittajan vaihtumisesta, tuotannon muuttamisesta, pitkäaikaisesta keskeyttämisestä tai lopettamisesta valvovalle viranomaiselle.

Luvan saajan on hyvissä ajoin, viimeistään kuusi (6) kuukautta ennen toiminnan lopettamista esitettävä lupaviranomaiselle yksityiskohtainen suunnitelma alueen maisemoinnista sekä ympäristönsuojelua ja jätehuoltoa koskevista toimista, jotka liittyvät toiminnan lopettamiseen. Toiminta-alue on siistittävä ja alueelle varastoidut jätteet on toimitettava käsiteltäväksi asianmukaiseen käsittelyyn.

Vakuudet

48. Luvan saajan on ennen tämän päätöksen mukaisen toiminnan aloittamista asetettava Hämeen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksi 9 920 euron (sis. alv) suuruinen vakuus louhintaan liittyvien velvoitteiden suorittamiseksi sekä 37 200 euron (sis. alv) suuruinen jätteen käsittelytoimintaa koskeva vakuus toiminnan asianmukaisen jätehuollon varmistamiseksi.

Vakuudet on asetettava ympäristönsuojelulain 61 §:n edellyttämällä tavalla.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet ja luvan myöntämisen edellytykset

Louhittava kallioalue sijaitsee rautatien ja valtatie välisellä alueella, joka on maakuntakaavassa merkitty teollisuus- ja varastoalueeksi. Yksityiskohmaisempaa kaavaa ei alueella ole.

Eteläpuoleltaan ottamisalue rajautuu kallioleikkauksilla valtatiehen 12. Louhittavalla alueella ei ole merkittävää paikallista tai valtakunnallista maisema- tai suojeluarvoa toisin kuin sen koillispuolella sijaitsevalla Piiankallio-Uusiharjulla ja kaakkoispuolella sijaitsevalla Huhmarmäellä. Etäisyys Piiankallio-Uusiharjun kallioalueeseen on vajaat 200 m ja väliin jää metsik-

köä. Huhmarmäki muinaisjäännöksineen sijaitsee yli puolen kilometrin päässä valtatie 12 eteläpuolella.

Maakunnallinen ekologinen yhteys kulkee ottamisalueen itäpuolella yli 600 metrin päässä pohjois-eteläsuuntaisena. Ottamisalueelta ei ole tavattu erityistä suojelua edellyttäviä kasvi- tai eläinlajeja.

Alue ei sijaitse pohjavesialueella. Ottamisalueen pohjoisin kulma sijaitsee noin 60 metrin etäisyydellä pohjavesialueen rajasta, jonka rajausta siirretänee tätä pohjoisemmaksi lähelle Kouvolantietä. Hämeen ELY-keskus on lausunnossaan katsonut, että hankkeeseen ei ole tarpeen soveltaa YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Edellä todetun perusteella maa-aineslupa voidaan myöntää. Osalle ottamisaluetta (5 ha) on Orimattilan tekninen lautakunta myöntänyt jo aikaisemmin maa-ainesten ottamisluvan.

Ympäristölupaa myönnettäessä on otettu huomioon alueen sijainti rautatien ja valtatie välissä sekä valtatie ylittävän sillan kohdalla, mikä asettaa erityisvaatimuksia räjäytystöiden huolelliselle suorittamiselle. Asutus sijaitsee pääasiallisesti yli puolen kilometrin etäisyydellä louhinta- ja murskausalueesta, mutta viereisellä teollisuusalueella on pari asuinrakennusta. Melun haitallisuus vähenee huomattavasti etäisyyden kasvaessa. Koska toiminta alueella on pitkäkestoista eikä melu ole käytännössä tasaista, vaan sisältää ajoittain korkeampia meluhuippuja (räjäytykset, rikotus, murskaus), on vuorokautista toiminta-aikaa rajoitettu hakijan esittämästä. On lisäksi huomattava, ettei toiminta ole yhtämittaista, vaan jaksollista eli louhintaa tehdään vain joitakin kertoja vuodessa ja murskaustakin periodeittain.

Elementtitehtaalta peräisin olevaa tasalaatuista ja puhdasta betonijätettä voidaan hyödyntää alueelle rakennettavaan tiepenkereeseen. Laajamittainen betonijätteen käsittely alueella muualle vietäväksi ei kuitenkaan ole perusteltua murskauksesta ja kuljetuksista aiheutuvien haittojen ja riskien vuoksi. Luvan voimassaoloaika ja sallittu vuotuinen murskausmäärä huomioiden alueella voidaan pääsääntöisesti murskata lähinnä alueelta louhitua kiviainesta. Lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnetty hakijan esittämää lyhyemmäksi ajaksi, 11 vuodeksi, hankkeen koko ja lähialueen viireillä oleva kaavoitus huomioon ottaen. Myös muistutuksissa ja Orimattilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnossa on 15 vuoden aikaa pidetty liian pitkänä.

Kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja annettuja määräyksiä noudattaen, toiminta täyttää maa-aineslain, ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä luonnonsuojelulain ja sen nojalla säädetyt vaatimukset. Toiminnasta ei arvioida aiheutuvan terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta muun tärkeän käytömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä

naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta räsitystä naapureille. Toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu korvattavaa, vesistöön tai sen käyttöön kohdistuvaa haittaa.

Toiminta täyttää maa-aineslain 3 §:n ja ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset edellytykset luvan myöntämiselle.

Toiminnanharjoittajalla katsotaan olevan käytettävissään ympäristönsuojelulain 8 §:n tarkoittama riittävä asiantuntemus.

Lupamääräysten perustelut

Yleiset perustelut

Lupamääräyksiä annettaessa on ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien määräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lisäksi on muun muassa otettava huomioon varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Toimintaan sovelletaan valtioneuvoston asetusta (800/2010) kivenlouhimien, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamien ympäristönsuojelusta. Asetetut aikarajat eri työvaiheille noudattavat pääpiirteissään asetuksen 8 §:n aikarajoja.

Lupamääräykset ovat tarpeen toiminnasta lähiasukkaille ja lähikiinteistöille (työpaikat, rautatie, valtatie) aiheutuvien melu-, tärinä- ja pölyhaittojen ja vahinkojen ehkäisemiseksi sekä maaperän ja pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi. Lupamääräyksiä asetettaessa on huomioitu, että alueella melu- ja tärinähaittoja aiheuttaa osaltaan myös maantie- ja rautatieliikenne.

Hiukkaspitoisuuksille ilmassa ei ole asetettu raja-arvoa, koska pölyhaitat asutuksen luona eivät ole todennäköisiä yksittäisen lähimmän asuinrakennuksen sijaitessa yli 400 m:n päässä ottamisalueesta ja välissä on lisäksi puustoa ja teollisuusrakennuksia. Pölyhaitan ilmetessä on hiukkaspitoisuuksia kuitenkin mitattava.

Päätöksessä on määrätty asetettavaksi maa-aineslain 12 §:ssä tarkoitettu vakuus ja ympäristönsuojelulain 59 §:ssä tarkoitettu jätteenkäsittelytoiminnan vakuus, jotka muodostuvat lähinnä betoni- ja metallijätteen poistamiskustannuksista sekä alueen maisemoinnista toiminnan loputtua (seinämien loiventaminen tarvittaessa, meluntorjunnassa hyödynnettyjen pintamateriaalien levittäminen).

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Määräys 1. Murskausta ja rikotusta ei ole hakemuksesta poiketen sallittu illalla klo 21 jälkeen, koska jo pelkästään yleisestä tieliikenteestä ja rautatieliikenteestä aiheutuva melu ylittää melun raja-arvot muutamilla asuinkiinteistöillä Ullankankaan suunnalla.

Yleisillä juhlapäivillä tarkoitetaan uudenvuodenpäivää, loppiaista, pitkäperjantaita, 1. ja 2. pääsiäispäivää, vappua, helatorstaita, helluntaipäivää, juhannusaattoja, juhannuspäivää, pyhäinpäivää, itsenäisyyspäivää, jouluaattoja, 1. ja 2. joulupäivää sekä uudenvuodenaattoja.

Määräykset 2–4 on annettu turvallisuussyistä ja ulkopuolisille aiheutuvan vaaran minimoimiseksi. Louhinta-alueen rajojen merkitsemisellä varmistetaan, ettei louhinta epähuomiossa ulotu ulkopuoliselle alueelle, esim. liian lähelle Piiankalliota. Kiinteistökatselmukset ovat tarpeen, jotta tiedetään rakennusten kunto ja vaurioherkkyys ennen toiminnan aloittamista.

Määräys 5. Pintamaakasat ja suojapuusto vaimentavat osaltaan melun leviämistä ja vähentävät myös pölyn leviämistä.

Määräys 6. Alueen hoitamista ja toiminnan seuraamista, vastaanotettavan betonijätteen laadun valvontaa sekä kirjanpitoa varten on välttämätöntä, että toiminnalle nimetään vastuuhenkilö, joka toimii myös yhdyshenkilönä asukkaisiin ja valvontaviranomaisiin nähden. Vastuuhenkilöllä on oltava tehtävien hoitamiseksi riittävä ammattitaito. Luvan saajan on huolehdittava tämän riittävästä koulutuksesta.

Määräys 7. Määräys on tarpeen valvonnan kannalta.

Määräykset 8 ja 9. Louhinta on hyväksytty hakijan esityksen mukaisena tienpitoviranomaisen edellyttämin reunaehdoin. Räjähdyksistä varoittaminen merkkiäänellä on tarpeen muun muassa siksi, että aluetta on ennestään käytetty ulkoiluun ja sienestykseen.

Määräys 10. Murskaus on tarpeen louhittujen massojen poiskuljetuksen ja jatkokäytön mahdollistamiseksi. Pieni osa murskattavasta louheesta voi olla muualta peräisin.

Määräys 11. Murskattavaksi ja tiepenkereeseen sijoitettavaksi voidaan hyväksyä ainoastaan tietynlaista betonijätettä. Metallien irrottaminen betonista mahdollistaa tarpeellisen metallien hyödyntämisen.

Määräykset 12 ja 13. Eri kiviainestuotteiden ja jätteiksi luokiteltavien materiaalien erillään pito on välttämätöntä niiden jatkokäytön mahdollistamiseksi. Varastokasojen vakauteen on kiinnitettävä huomiota turvallisuussyistä.

Hyödynnettävän betonijätteen on täytettävä tietyt laatukriteerit, jotta rakennettavuuden edellytykset ja ympäristönsuojelun vaatimukset toteutuvat. Jätteen haltijan on jätelain 12 §:n mukaan oltava selvillä jätteen laadusta.

Määräys 14. Jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 12 §:n mukaan sen, joka hyödyntää jätettä sijoittamalla sitä maahan, on käytettävä jätettä vain maarakenteen kantavuuden ym. kannalta tarpeellinen määrä tai siten, että käyttö muutoin vastaa mahdollisimman tarkasti tarvetta. Hyödynnettäväksi betonimurskeen määräksi on ennalta arvioitu 10 000 m³ltr. Betonijätteen hyödyntämisestä maarakentamisessa on säädetty eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annetussa valtioneuvoston asetuksessa (843/2017), jota on tässä käytetty ohjeellisesti.

Määräykset 15–18. Vesien johtamista koskevilla toimenpiteillä ehkäistään vettymisongelmia ja tulvimista purkuojassa. Riittävän kokoisella tasaus-/laskeutusaltaalla tyhjennyksineen myös minimoidaan kuormitus ojiin ja edelleen vesistöön.

Määräykset 19 ja 20. Hyväksytty melutaso on valtioneuvoston melutasoista antaman päätöksen (VNp 993/1992) ohjearvon mukainen. Yöajan melutasolle ei ole annettu melurajaa, koska toimintaa ei ole yöaikaan.

Melurajan saavuttamiseksi ja lyhytaikaisten äänihuippujen madaltamiseksi on laitteiden melun vaimennukseen kiinnitettävä erityistä huomiota ja tarpeen vaatiessa vielä käytettävä lisäksi meluesteitä.

Määräykset 21 ja 22. Määräykset on annettu räjäytyksistä aiheutuvan melun ja värinän haittavaikutusten ehkäisemiseksi tai lieventämiseksi. Asukkaiden on hyvä tietää odotettavissa olevista muutoksista äänimaisemassa.

Määräykset 23–25. Lupamääräykset pölyhaittojen ehkäisystä on annettu terveys- ja ympäristöhaittojen (lähinnä likaantuminen) ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi. Määräykset perustuvat pääosin valtioneuvoston asetuksen 800/2010 4 §:ään.

Määräykset 26–28. Jätteitä ja vaarallisia jätteitä koskevat määräykset on annettu jätteiden määrän vähentämiseksi, asianmukaisen jätehuollon järjestämiseksi ja jätteistä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Vaarallisella jätteellä tarkoitetaan jätettä, joka ominaisuutensa takia voi aiheuttaa erityistä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain sille, jolla on lupa ottaa kyseinen jäte vastaan. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa on jätteiden siirrosta laadittava siirtoasiakirja jätelain 121 §:n mukaisesti.

Määräykset 29–32. Määräykset ovat tarpeen polttoaineiden ja kemikaalien varastoinnista sekä käsittelystä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja riskien minimoimiseksi. Määräykset perustuvat ympäris-

tönsuojelulakiin sisältyvään maaperän ja pohjaveden pilaamiskieltoon sekä varovaisuus- ja huolellisuusperiaatteeeseen.

Määräys 33. Määräys on annettu ympäristövahinkojen estämiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi. Alueella toimivien urakoitsijoiden vuoksi ja toiminnan pitkäkestoisuus huomioon ottaen suunnitelmasta on tiedotettava riittävästi ja sitä on päivitettävä tarpeen mukaan.

Määräys 34. Toiminnan säännöllisellä seurannalla voidaan mm. vuodot havaita ennen suurempia vahinkoja. Vialliset työkonet ja laitteet voivat johtaa päästöjen ylityksiin.

Määräykset 35—40. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista (selvilläolovelvollisuus). Ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset toiminnan tarkkailusta. Tarkkailun avulla arvioidaan myös lupamääräysten noudattamista ja mahdollista korvausvelvollisuutta (esim. tärinävaurio).

Määräys 41. Tarkkailuohjelmiin voidaan tehdä tarkennuksia tai muutoksia perustellusta syystä valvontaviranomaisen toimesta esim. saatujen tarkkailutulosten perusteella.

Määräys 42. Ympäristönsuojelulain 209 §:n mukaan mittaukset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin.

Määräykset 43—46. Kirjanpitoa ja raportointia koskevat määräykset ovat tarpeen toimintaan liittyvien ympäristönsuojelun kannalta olennaisten tietojen saamiseksi sekä toiminnan valvonnan kannalta. Myös maa-aineslakiin (23 a §) sisältyy velvollisuus ilmoittaa vuosittain otetun aineksen määrä. Jätekirjanpitoa ja tietojen säilyttämistä koskeva määräys perustuu jätelain 118 ja 119 §:ään. Jätelain 122 §:n nojalla valvontaviranomaisella on oikeus saada valvontaa varten tarpeellisia tietoja.

Määräys 47. Luvassa ei ole annettu toiminnan pitkäkestoisuudesta johtuen ja ottamisalueen tulevan maankäytön selkiintymättömyyden takia yksityiskohtaisempia määräyksiä toiminnan lopettamisen ja alueen viimeistelyn osalta. Tästä syystä toiminnan loppupuolella on esitettävä tarkempi suunnitelma maisemoinnista ym. tarpeellisista toimista.

Määräys 48. Toiminnalle on määrätty vakuus ottamisalueen suojaamiseksi ja maisemoimiseksi maa-aineslain 12 §:n nojalla sekä betoni- ja metallijätteen poistoimittamista varten ympäristönsuojelulain 59 §:n nojalla.

Vastaus yksilöityihin vaatimuksiin, lausuntoihin ja muistutuksiin

Aluehallintovirasto toteaa, että Hämeen ELY-keskus on lausunnossaan katsonut, ettei hankkeeseen ole tarpeen soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Vuosittain tuotettava kiviainesmäärä ei ole 210 000 m³

(muistutus nro 10), vaan maksimissaan noin 210 000 tonnia, mikä on kuu-tioina alle 100 000 m³. YVA-raja on 200 000 m³ vuodessa tai yli 25 ha:n pinta-ala. Hanketta ei liioin voida pitää erityisen laajavaikutteisena. Otta-misalue sijaitsee alueella, joka on osoitettu maakuntakaavassa teollisuus- ja varastokäyttöön. Huhmarmäen maisemallisesti ja historiallisesti erityisen arvokas kallioalue sijaitsee valtatie 12 erottamana, tien toisella puolella yli puolen kilometrin etäisyydellä. Junaradan vieressä sijaitseva Piiankallio on luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jonka itäpuolel-le on merkitty osayleiskaavassa teollisuusalue yhtä lähelle kuin mitä otta-misalue on länsipuolella. Väliin jää kuitenkin metsää.

Sosiaalisten vaikutusten arviointi puolestaan liittyy lähinnä alueiden kaavoitukseen, maankäyttö- ja rakennuslain soveltamisen piiriin.

Hakija on muuttanut ottamissyvyyttä (louhinnan pohjataso oli kunnassa kuulutettaessa alimmillaan +112,5 m, nyt +113,5 m alueen lounaiskulmas-sa). Viereisen suoalueen ja louhinta-alueen väliin jää tasolla +115...116 m oleva maastokannas, jonka tarkoituksena on estää veden virtaus ottamis-alueelle.

Lupahakemuksen vireilläolosta on ilmoitettu Etelä-Suomen Sanomissa 31.7.2018 ja hakemusasian nimestä ilmenee, että kysymyksessä on sekä maa-aineslupa- että ympäristölupa-asia (muistutus 9). Ympäristönsuojelu-lain 47a §:n ja maa-aineslain 4a §:n mukaan yhteistä lupaa voidaan hakea yhdellä lupahakemuksella.

Melulaskelmat on tehty haetulle toiminnalle ja yleiselle liikenteelle erikseen sekä vielä molemmat toiminnot yhdessä tarkasteltuina.

Kiviaineskuljetuksiin liittyvä liikenne hakemusalueen ulkopuolella ei sisälly ympäristölupaan eikä luvassa näin ollen voida antaa tarkempia määräyksiä koskien kuormien kuljetuksia ulkopuolisilla teillä. Vaaratilanteita ulkopuoli-sille voidaan pitkälti välttää tienpitäjän ratkaisulla (tien kunto, valaistus, sal-littu maksiminopeus, sallittu maksimikuorma).

Murskausta ja louhintaa ei ole sallittu viikonloppuisin (muistutus 53) eikä klo 22 asti.

Sähköjohdon sijainnin osalta aluehallintovirasto viittaa lupamääräyksiin 4 ja 21 sekä hakijan vastineessaan toteamaan.

Muilta osin lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyt vaatimukset ja näkö-kohdat on otettu huomioon lupamääräyksistä tai päätöksen perusteluista ilmenevällä tavalla.

LUVAN VOIMASSAOLO

Nyt myönnetty lupa on voimassa 11 vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta kiviaineksen (louheen) irroittamisen osalta ja 12 vuotta louheen murskauksen ja maisemointitöiden loppuun saattamiseksi.

Toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, asetusta on luvan estämättä noudatettava.

KORVATTAVAT PÄÄTÖKSET

Päätös korvaa lainvoiman saatuaan Orimattilan kaupungin teknisen lautakunnan 2.9.2005 antaman ja 13.5.2008 jatkaman maa-ainesluvan (§ 96, luvan päättymisaika 2.9.2020).

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Maa-aineslaki (555/1981) 3, 4a, 6, 10, 11, 12 ja 23a §
 Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 20, 47a, 52, 53, 58, 59, 62, 87, 94, 113, 170, 172, 190 ja 198 §
 Jätelaki (646/2011) 8, 12, 13, 15–17, 29, 31, 72, 73, 118–122 ja 141 §
 Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 4, 7, 8, 12, 13, 20, 22 ja 25 §
 Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §
 Valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa (843/2017) liite 2
 Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) 3, 4, 6–10 ja 12 §

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tämän hakemuksen käsittelystä perittävä maksu on **17 315 euroa**.

Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen vuoden 2018 maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (997/2017) mukaisesti. Asetuksen liitteenä olevan maksutaulukon mukaan kivenlouhimon lupa-asian käsittelymaksu on 11 940 €. Betonijätteen käsittelyn (murskauksen) ja sijoittamisen osalta käsittelymaksu on taulukon mukaan 10 750 €. Korkeampaan maksuluokkaan kuuluvan toiminnan käsittelymaksuun voidaan lisätä 50 % toisen toiminnan maksusta eli tässä tapauksessa 5 375 €. Maa-aineslupan käsittelystä ei peritä tässä erillistä maksua, koska hakemuksen ja luvan sisältö on pitkälti yhteneväinen ympäristöluvan kanssa.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Pärhä Oy

Päätös sähköisesti

Lahden kaupunki
 Orimattilan kaupunki
 Lahden kaupungin Nastolan aluejohtokunta
 Lahden kaupungin maankäyttö ja aluehankkeet
 Lahden kaupunkiympäristön palvelualue
 Lahden kaupungin ympäristöterveys
 Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä
 Orimattilan kaupungin ympäristövaliokunta
 Hämeen ELY-keskus / ympäristö ja luonnonvarat
 Uudenmaan ELY-keskus / liikenne ja infrastruktuuri
 Salpausselän luonnonystävät ry
 Säuhteen vesien- ja luonnonsuojeluyhdistys ry
 LE-Sähköverkko

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaisille listan dpoESAVI-9666-2018 mukaan.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla, lehdessä ja internetissä

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Lahden ja Orimattilan kaupunkien virallisilla ilmoitustauluilla. Päätöksen antamisesta tiedotetaan Etelä-Suomen Sanomissa.

Päätös julkaistaan osoitteessa www.avi.fi/lupatietopalvelu aluehallintoviraston internetsivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liitteet

1. Valitusosoitus
2. Alueen sijainti kartalla

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Päivi Vilenius ja esitellyt ympäristöylikontrollin tarkastaja Hanna Pesonen.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS**Valitusviranomainen**

Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **27.5.2019**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

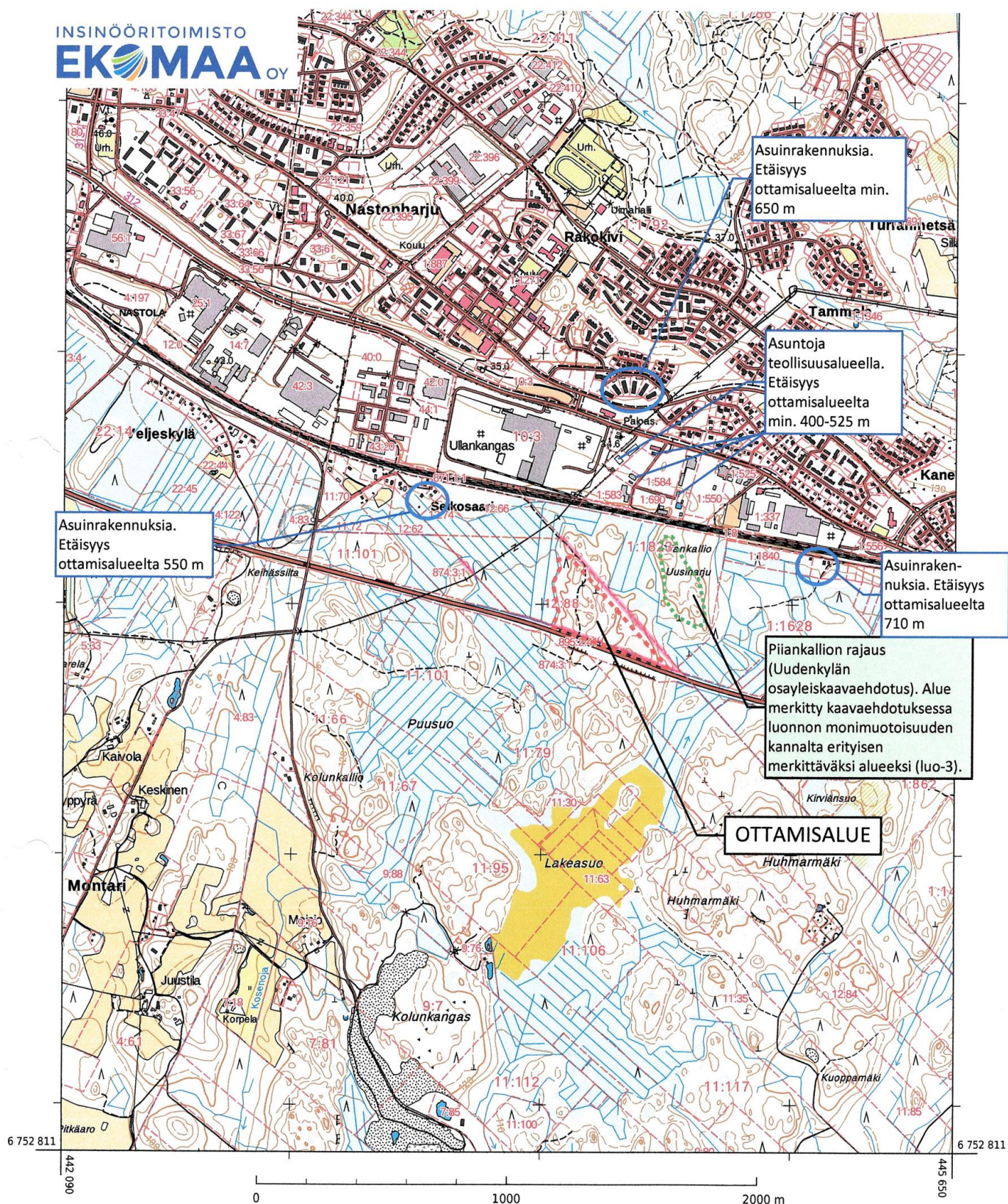
Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot

käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	029 56 42780
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

Oikeudenkäyntimaksu

Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

KARTTATULOSTE

1:20 000

Korkeuskäyräväli: 5 m
Korkeusjärjestelmä: N60
Tasokoordinaatisto: ETRS-TM35FIN

Maastotiedot © Maanmittauslaitos
Kiinteistötiedot © Maanmittauslaitos ja kunnat
Merikartta-aineistot © Liikennevirasto 1.1.2015
Syvyystiedot © Suomen ympäristökeskus

VAROITUS: Ei navigointikäyttöön. Liikennevirasto ei ole tarkistanut tämän tuotteen tietoja, eikä se ota vastuuta tietojen oikeellisuudesta tai valmistuksen jälkeisistä muutoksista.

Kiinteistörekisterin tiedoissa voi olla puutteita ja epätarkkuuksia. Rekisteriyksikön tarkka alueellinen ulottuvuus selvää toimitusasiakirjoista ja maastosta.

Tulostettu 27.12.2016

